

GRADISOV VESTNIK

Leto XXVIII
Ljubljana, maj 1986
Štev. 336

Rezultati poslovanja v prvih treh mesecih

Za boljše poslovanje bodo potrebni dokajšnji napori

Za nami je prvi periodični obračun za letošnje leto. Za rezultate prvih treh mesecev lahko rečemo, da so tako rezultat dela v letošnjem letu, kot tudi še deloma rezultat lanskega leta. V nekaterih temeljnih organizacijah en del lani opravljenega dela prikažejo v letošnjem letu. Ne glede na način obračuna lahko rečemo, da smo z opravljenim delom predvsem glede na obseg lahko zadovoljni. Uspeh nekoliko zaostaja, saj se nam je ekonomičnost poslovanja nekoliko poslabšala, pa tudi v tozdu LIO Škofja Loka so imeli v prvih mesecih težave in so izkazali v obračun za 120 milijonov dinarjev izgube. V tej temeljni organizaciji bodo morali narediti preddanačijski program — tako kot določa zakon o sanaciji.

Gospodarski načrt delovne organizacije še ni sprejet. Kljub temu pa bomo najpomembnejše rezultate primerjali s planiranimi vrednostmi (iz osnutka gospodarskega načrta) — ker kot je že navada z lanskimi doletki.

V prvih treh mesecih je bilo v Gradisu zaposlenih 6.681 delavcev, kar je za 174 delavcev ali 3 odstotka več kot lani ob tem času. Zaposleni delavec je opravil 174 ur na mesec.

V lanskem obdobju je znašalo to povprečje 172 ur.

Produktivnost, ki jo prikazujemo z vrednostjo lastne proizvodnje na efektivno uro znaša 2.892 din. To je za 111 odstotkov več kot lani. V obdobju enega leta smo cene povečali za dobrih 92 odstotkov, kar pomeni, da smo realno dvignili produktivnost za skoraj 10 odstotkov.

Nadaljevanje na 4. str.

Kulturno srečanje, proizvodno tekmovanje, poletne ŠIG...

Dolenjska v znamenju gradbincev

Dolenjska bo letos od 19. maja do 7. junija v znamenju gradbenikov Slovenije. Letošnje prireditve bodo še toliko bolj v ospredju, ker praznujemo jubilej — 50-letnico stavk gradbenih delavcev v Sloveniji.

Brežice bodo od 19. do 23. maja gostile gradbenike na 8. kulturnem srečanju gradbenih delavcev Slovenije. Letos bo na tem srečanju nastopilo čez 500 delavcev iz 27 gradbenih delovnih organizacij. Predstavili se bodo s fotografijami in likovnimi deli, z literarnimi prispevki ker kot glasbeniki. Organizator kulturnega srečanja je SCT.

Novo mesto bo v središču dogajanj ob letošnji proslavi dneva gradbenikov, ki bo 7. junija. Osrednji prireditvi bosta 12. proizvodno tekmovanje in 35. letne športne igre. Na letnih ŠIG se bodo pomerili najuspešnejši iz predtekmovanj, ki so se po posameznih panogah začela že marca. Organizator ŠIG je Pionir.

Proizvodno tekmovanje bo tudi letos obsegalo nastope zidarjev, tesarjev, železokrivcev, odrarjev in žerjavistov. Najboljši bodo Slovenijo zastopali na zveznem tekmovanju, ki bo letos v Skopju. Organizator proizvodnega tekmovanja gradbenikov je SGP Grosuplje.

O vseh teh manifestacijah bomo pisali v naslednji številki Gradisovega vestnika, še posebej zaradi tega, ker bodo na vseh teh prireditvah sodelovali tudi delavci iz naše delovne organizacije.

C. P.

Marta je ponesla štafetno palico

Mladinci Gradisa so nosili štafetno palico

Maj — mesec mladosti

Maja, ko se pomlad razodene v vsej svoji lepoti, praznujemo dan zmage in dan mladosti. Zato je to mesec svobode, upanja in življenja. Tak naj bo tudi za vse gradisovce.

Ob dnevu zmage je Ljubljano za nekaj ur ponovno obiskala zvezna štafeta. Tudi mladince Gradisa je doletela čast, da so jo ponesli po ljubljanskih ulicah. Štafetno palico je nosila Marta Marn iz Kovinskih obratov Ljubljana, spremljali pa so jo Zoran Radojčič, Ibro Kajtazović, Matjaž Zajec, Tomaž Glešič in Željko Fiškuš.

M. M.

Čas je denar, čas je zlato

Gradisovci so delali tudi med prvomajskimi prazniki. Na največjem slovenskem gradbišču Jeklarne 2 na Jesenicah ni časa za počitek. Končni rok se vse bolj neusmiljeno bliža in zato je večina delavcev na tem gradbišču delala tudi 1. in 2. maja, kar pomeni, da so praznik dela počastili z delom. Pa niso delali samo gradisovci (Gradis je glavni izvajalec del Jeklarne 2). Delali so tudi ostali proizvajalci kot so Iskra Kumanovo, Fakom Skopje in ostali.

Za prvomajsko delo so se odločili sami po tem, ko jih je vodstvo seznanilo, da jim zmanjkuje časa in da gradbeniki ne bi smeli biti tisti, zaradi katerih bi prišlo do zamud.

Med prvomajskimi prazniki (tudi v soboto 3. in nedeljo 4. maja) je na gradbišču dnevno delalo 180 180 gradisovcev, sicer pa jih na gradbišču normalno dela po 350 na dan. Za delo od 1. do 4. maja so poleg ostalih dodatkov dobili še 2.500 dinarjev na dan.

Čas je denar, čas je zlato, kot so povedali na gradbišču Jeklarne 2, čas pa je tudi jeklo, ki mora priteči iz nove jeklarne februarja 1987. Pri naložbi vredni čez 50 milijard dinarjev pa en sam dan zamude pomeni veliko izgubljene denarja.

C. P.

Iz vsebine

- Priznanja za inovatorje
- Razpis Gradisovih nagrad
- Pogodba za 4 milijarde
- V Ptujju je krenilo na bolje
- 14. junija Gradisove igre
- Kegljači Gradisa republiški prvaki

51 novih delegatov delavskega sveta Gradisa

Na podlagi izida volitev, ki so bile 13. marca letos in poročila volilne komisije DO Gradis, je delavski svet na svoji prvi redni seji 18. aprila potrdil dveletni mandat novo izvoljenih delegatov v delavski svet delovne organizacije za obdobje 1986—1988. Izvoljeni so bili:

1. GE Celje — Franc Leskovšek, Venčeslav Ojsteršek, Alenka Rojnik in Ela Zdovc
2. GE Jesenice — Drago Jokić, Veronika Potočnik, Alojz Skol in Matjaž Urek
3. GE Gradnje Ptuj — Janko Kodrič in Zlatko Kelenc
4. GE Koper — Vlado Umek in Anton Franderajh
5. GE Maribor — Stanka Čurin, Jakob Gajšt, Vojko Koren, Smiljan Pernat, Miro Primorac, Nada Šiklić in Miha Škerlak
6. GE Nizke gradnje Mariabor — Ivan Kos, Ferdo Kraner, Srečko Plavec in Smilja Radoš
7. GE Ravne na Koroškem — Ludvik Lihteneger, Karel Lang in Pavel Ring
8. LIO Škofja Loka — Marija Gorjanc in Huso Musić
9. KO Maribor — Alojz Kozjak in Božo Dravčbaher
10. KO Ljubljana — Milan Lojvec in Janez Cilenšek
11. OGP Ljubljana — Ivan Škulj in Štefan Rac
12. SPO Ljubljana — Andrej Drobnič, Vincenc Gartner, Milan Terčič in Marina Završek
13. Biro za projektiranje Ljubljana — Drago Elikan
14. Biro za projektiranje Maribor — Damir Supič
15. GO Ljubljana — Geza Cipot, Vinko Damjan, Mira Božević, Damjan Klemenčič, Niko Burnik, Brane Štrekelj in Jože Rotar
16. Inženiring Ljubljana — Edvard Ravbar
17. Uprava delavskih domov Ljubljana — Maks Mlakar
18. Interna banka Ljubljana — Liljana Kapus
19. DSSS Ljubljana — Jožica Bratož

— Fant, to je zadnja runda. Zmanjkalo mi je regresa...

Delegati odbora samoupravne delavske kontrole

Delavski svet je potrdil tudi dveletni mandat delegatov Odbora samoupravne delavske kontrole GIP Gradis. Izvoljeni so bili:

1. GE Jesenice — Bojan Jeločnik
2. GE Celje — Darko Orožim
3. GE Gradnje Ptuj — Vili Žnidarič
4. GE Koper — Hamdija Bunić
5. GE Maribor — Avgust Fekonja
6. GE Nizke gradnje Maribor — Franc Roškar
7. GE Ravne na Koroškem — Stanko Kostanjevec
8. LIO Škofja Loka — Valentin Ogris
9. KO Maribor — Janez Raušl
10. KO Ljubljana — Franc Hajdinjak
11. OGP Ljubljana — Vinko Narobe
12. SPO Ljubljana — Vincenc Gartner
13. Biro za projektiranje Ljubljana — Breda Krč
14. Biro za projektiranje Maribor — Edvard Štok
15. GO Ljubljana — Dušan Divjak
16. Inženiring Ljubljana — Ljubica Pogačnik
17. DSSS Ljubljana — Marko Filač
18. Interna banka Ljubljana — Igor Jošt
19. Uprava delavskih domov Ljubljana — Ivan Dolar

S 1. seje delavskega sveta Gradisa

Doma smo bolj uspešni

V petek, 18. aprila se je v prostorih delovne skupnosti skupnih služb sestala na svoji prvi redni seji novo izvoljeni delavski svet delovne organizacije. Prvi del zasedanja je bil konstitutivne narave, delegati so potrdili, oziroma izvolili organe delavskega sveta, drugi del pa delovne, s poudarkom na poslovanju Gradisa v lanskem letu, predvsem v tujini.

Na začetku seje je volilna komisija delovne organizacije GIP Gradis podala poročilo o izidu volitev, ki so potekale 13. marca, v delavski svet delovne organizacije, v odbor samoupravne delavske kontrole DO in v arbitražno komisijo. Seznam novo izvoljenih delegatov objavljamo posebej.

Za predsednika delavskega sveta Gradisa so delegati vseh tozdov izvolili **Braneta Štrekelja** iz GO Ljubljana, za namestnico pa Marijo Gorjanc iz LIO Škofja Loka. Po zahvali za izrečeno zaupanje je tov. Štrekelj prevzel vodenje seje od dosedanjega predsednika Črtomira Božiča. Za overitelja zapisnikov v mandatnem obdobju 1986 do 1988 je DS imenoval Ivana Škulja iz OGP in Jožico Bratož iz DSSS.

Delavski svet je ugotovil veljavnost samoupravnega sporazuma o uporabi sklada skupne porabe in planskega akta o Skupnih temeljih za pripravo srednjeročnih planov SP 90.

Lanskoletno poslovanje Gradisa je podpredsednik poslovnega odbora Karel Schwarzbartl ocenil kot zadovoljivo, oziroma celo nekoliko boljše od pričakovanega. (Podrobnejšo analizo poslovanja smo objavili v letošnji tretji številki Gradisovega vestnika.) Rezultat je ugoden, če upoštevamo razmere v našem gospodarstvu, posebej pa še v gradbeništvu. Novih gradenj je v Jugoslaviji v primerjavi s preteklimi leti zelo malo, saj se je zelo znižal odstotek narodnega dohodka namenjenega investicijski dejavnosti. V Sloveniji pa je položaj še bolj neugoden.

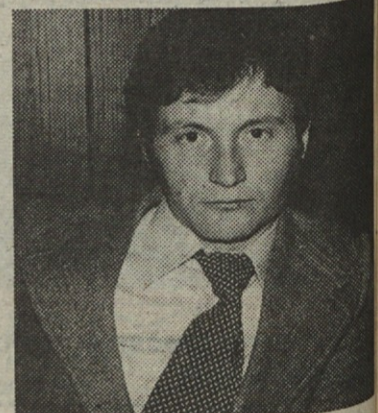
Tudi v prihodnje je vprašljiva gradnja večjih gradbenih projektov, ki so zanimivi za Gradis, kot so to: verigi elektrarn na Savi in Muri, tretje etapa hitre ceste skozi Maribor, objekti na južni ljubljanski obvoznici, posamezni odseki na avtocesti Ljubljana—Zagreb, posodobitev tovarne glinice in aluminija v Kidričevem, gradnja druge nuklearke v Prevlaki pri Zagrebu itd. Kljub temu, da verjetno nobeden od zgornjih projektov ne bo šel že letos v gradnjo, je angažiranost Gradisa dobra, za prihodnje leto pa bi se problemi lahko pojavili. Zato bo Gradis skušal pridobiti več del tudi izven Slovenije.

Tujina

Na seji so obširneje obravnavali problematiko dela v tujini, kjer je Gradis neprekinjeno prisoten že 22 let, prvih 15 let samo v Zvezni republiki Nemčiji, nato pa še na Bliznjem vzhodu. O gradbeni dejavnosti v tujini je govoril podpredsednik poslovnega odbora zadolžen za tujino Tone Kopčavar, o finančnih učinkih tujine pa Karel Schwarzbartl.

V zadnjih nekaj letih se pozna učinek svetovne gospodarske krize tudi pri investicijah v tujih državah. To se pozna tudi pri gradisovi realizaciji v tujini. Tako smo leta 1970 v tujini realizirali le 1,3 milijona dolarjev, leta 1979, ko smo poleg ZR Nemčije začeli nastopati tudi v Iraku, se je realizacija dvignila na 10 milijonov dolarjev. Največja vsota je bila dosežena 1983. leta — 71 milijonov dolarjev, lani pa je padla na manj kot 10 milijonov dolarjev.

V ZR Nemčiji je delo dobro vpejano in kljub nekaterim omejitvenim ukrepom s strani nemških oblasti teče normalno in z ugodnimi finančnimi rezultati.

Brane Štrekelj, predsednik delavskega sveta GIP Gradis v mandatnem obdobju 1986—1988

V Iraku smo dela končali, vendar projekti še niso finančno zaključeni. Lani so bila končana dela v Qurni, garancija pa je potekla aprila letos. Zadnja plačila pa bodo iz Iraka prisšla, na osnovi meddržavnega dogovora, kjer je Jugoslavija pristala na dveletni odlog iraških plačil, še leta 1987 in 1988. Zato so vsi obračuni za tujino, razen za ZR Nemčijo, začasni. Glede na trenutni položaj v Iraku ni za pričakovati, da bi lahko pridobili kakšno novo delo. Zato je ostalo odprto vprašanje osnovnih sredstev.

Ko smo leta 1984 začutili, da se vilo investicij v Iraku upada in da Irak ni več zmožen financirati novih investicij, smo se v Gradisu odločili poiskati novo tržišče. Bil je to Kuvait. Vedeli smo, da bo treba za vstop na kuvajtsko tržišče plačati tudi vstopnico. Zato smo prvi projekt Storage Facilities prevzeli pod zelo neugodnimi pogoji in pričak-

v tujini manj

vali tudi negativen finančni izid. Napoved se je uresničila, vendar bo, kot sedaj kaže, projekt finančno še bolj neugoden. Končnega obračuna še ni.

Tudi drugi projekt (West Fintas), kjer dela še tečejo, bo prinesel izgubo, čeprav je na začetku kazalo drugače. Z delo smo pričeli lani. Gre za ureditev infrastrukture stanovanjskega kompleksa West Fintas v predmestju glavnega mesta Kuwait. Projekt je vreden 6 milijonov dolarjev, rok za dokončanje del pa je 18 mesecev. Vzrokov za začasen negativen finančni rezultat drugega projekta v Kuvajtu je več. Eden je tudi v tem, da ima Gradis status podizvajalca lokalnega podjetja Al Mansoor & Al Abdalay Trading and Contracting Co., ker Kuvajt na ta način štiti lastno gradbeno operativno. Problemi so tudi zaradi nekorektnega odnosa investitorja, slabega dela lokalnih koperantov, neredne dobave gradbenega materiala, težjih pogojev dela, kot so bili na prvem projektu in naših subjektivnih slabosti. Vendar Gradis želi ostati v Kuvajtu. Sprejemali naj bi le bolj ugodne projekte, ki ne bi smeli prinašati izgub.

Pred tremi leti smo, na pobudo Gospodarske zbornice Slovenije, skupaj z Hmezadom in Emono ter lokalnim partnerjem v Nigeriji ustanovili mešano družbo Gradis Ltd.

● **Imenovana je bila tudi kandidacijska komisija za predlaganje kandidatov za stalne izvršilne organe (odbore) in stalne komisije delavskega sveta delovne organizacije.** Člani komisije so: Valter Masten iz NG Maribor, Franc Kumer iz LIO Škofja Loka in Janko Milavžin iz GO Ljubljana. Njihova naloga je, da do 15. maja letos pripravijo predloge kandidatov za naslednje stalne izvršilne organe delavskega sveta DO: za odbor za načrtovanje in razporejanje dohodka, odbor za investicije, odbor za varstvo pri delu, odbor za kadrovanje in izobraževanje, odbor za standard in rekreacijo, odbor za informacije, odbor za varovanje poslovne tajnosti in komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ter v stalne komisije: komisijo za kadrovska stanovanja, komisijo za izvedbo in spremljanje uresničevanja samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za delitev sredstev za osebne dohodke, komisijo za podelitev Gradisovih nagrad in diplom, koordinacijsko komisijo za spremljanje uresničevanja Zakona o združenem delu in komisijo za dohodkovne odnose.

Do 15. maja pa morajo pripraviti dosedanj predsedniki stalnih izvršilnih organov in komisij DS DO in predsednika odbora samoupravne delavske kontrole in arbitražne komisije poročila o svojem delu v preteklem mandatnem obdobju.

Nigeria. Po državnem udaru se je položaj v Nigeriji popolnoma spremenil. Država je finančno nesposobna vlagati v nove investicije tako, da naša mešana družba trenutno miruje in nam ne povzroča nobenih stroškov, vendar je njen obstoj v prihodnje vprašljiv.

Kot je že omenjeno, so vsi rezultati poslovanja v tujini, razen ZRN, začasni. Tako je tudi finančni rezultat tujine kot celote začasen in znaša za lansko leto 602.636 milijonov dolarjev, kar pomeni, da smo lansko leto poslovanje v tujini zaključili finančno ugodno, kako pa bo čez leto dni je sedaj težko napovedati.

V naslednjih letih se bo Gradis poskušal obdržati tako v ZR Nemčiji, kot na Bližnjem vzhodu, poskušal pa bo prodreti še v Vzhodno Evropo in v Sovjetsko Zvezo ter v severno Afriko.

Delegati iz Raven, OGP, GOL, SPO in Celja so od članov poslovodnega odbora zahtevali dodatna pojasnila o poteku del na projektu West Fintas v Kuvajtu, o perspektivi našega nastopa v Kuvajtu nasploh, o načinu pokrivanja morebitne izgube v tujini v prihodnjem letu, o tem kako potekajo pogovori pri zaključevanju projektov COL-3 in P-202 d ter so pripomnili, da je potrebno pripraviti še podrobnejše poročilo o poslovanju v tujini.

Člani delavskega sveta so se seznanili tudi s poročilom centralne inventurne komisije po popisu vseh sredstev, ki so se konec lanskega decembra nahajali na gradbišču DE Qurna in na obeh projektih v Kuvajtu.

Delavski svet ni sprejel odstopa člana poslovodnega organa Toneta Kopčavarja, ki je na ta način hotel opozoriti na potrebo po spremembi odnosa do poslovanja s tujino, ter so to točko prenesli na naslednjo sejo.

V nadaljevanju seje so člani delavskega sveta odložili sprejem pravilnika o prejemkih iz materialnih stroškov v DO GIP Gradis na naslednjo sejo z obrazložitvijo, da se morajo pravilniki, oz. način izplačevanja uskladiti v vseh temeljnih enotah. Sklepe o tem morajo najprej sprejeti na delavskih svetih tozdov in šele nato na ravni delovne organizacije.

Tudi sprejetje gospodarskega načrta za počitniške domove Gradisa za leto 1986 so preložili na naslednjo sejo, ker je bilo v vabilu napačno sporočeno, da se šele začenja javna obravnava tega vprašanja, ne pa sprejemanje načrta.

Delegati so se strinjali s predlogom zveznega samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za urejanje določenih pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev pri izvajanju investicijskih del v tujini, kar je tudi pogoj za registracijo

Novoizvoljeni člani arbitražne komisije

Delavski svet Gradisa je potrdil tudi štiriletni mandat arbitrov arbitražne komisije. Izvoljeni so bili:

1. GE Celje — Jože Malgaj
2. GE Jesenice — Franc Pogačar
3. GE Gradnje Ptuj — Emil Korenjak
4. GE Koper — Jože Andrejašič
5. GE Maribor — Milan Majerič
6. GE Nizke gradnje Maribor — Slobodan Paripović
7. GE Ravne na Koroškem — Marjan Orlič
8. LIO Škofja Loka — Franc Vodopivec
9. KO Maribor — Ludvik Černivec
10. KO Ljubljana — Slavko Valentič
11. OGP Ljubljana — Jurij Klobučar
12. SPO Ljubljana — Bojan Kovačič
13. Biro za projektiranje Ljubljane — Ivo Jeršan
14. Biro za projektiranje Maribor — Karel Veršnak
15. GO Ljubljana — Marija Kukovica
16. Inženiring — Željko Petovar
17. Interna banka Ljubljana — Franc Žibert
18. DSSS Ljubljana — Cilka Krivec
19. Uprava delavskih domov Ljubljana — volitive bodo izvedli naknadno.

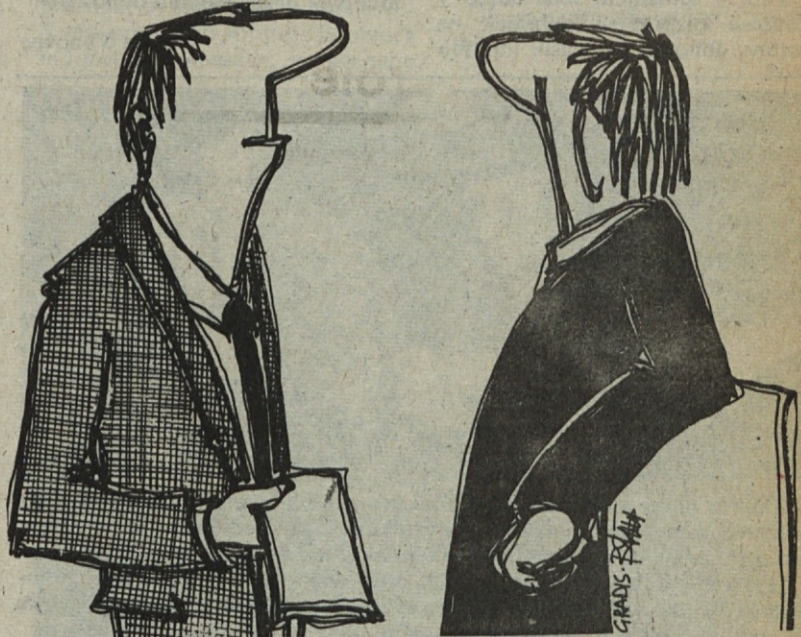
Gradisa za izvajanje del v tujini. Sprejeli so tudi sklep o začetku postopka vsklajevanja gradisovega SaS o razporejanju delavcev, njihovih pravicah in obveznostih in nagrajevanju pri delu v tujini. Usklajevanje mora biti končano do 30 junija letos.

Delavski svet je odprl postopek sprejemanja sprememb in dopolnitev SaS o skupnih osnovah in merilih o stanovanjski gradnji, ker nov republiški zakon predvideva zmanjšanje odstotka udeležbe delavcev pri pridobivanju stanovanj. Razprava bo potekala do 31. maja.

Ob koncu seje delavskega sveta je Božo Lukač, direktor tozda GE Jesenice podal nekaj informacij o gradnji Jeklarne 2 na Jesenicah, ki je ena od prednostnih naložb v Sloveniji. Gradnja, ki se je aktivnejše začela šele konec leta 1985, je težavna in zahtevna, rok izdelave je kratek, do februarja 1987. Do prvega marca

letos je bilo končanih približno 50 odstotkov del (vrednost celotne investicije je okoli 6 milijard din). Pri projektu sodelujejo praktično vsi gradisovi tozdi, posebno vlogo pa imajo Ravenčani zaradi izkušenj z metalurškimi objekti. Zaradi kratkega roka je pogosto potrebno nardurno delo, vseeno pa bo potrebno zaposliti še več delavcev, ker je pravočasna izgradnja za Gradis neprecenljive vrednosti, tudi iz širšega družbenega vidika. Zato bo potrebno zaposlene na gradbišču primerneje stimulirati in delavcem iz vseh tozdo nuditi približno enake materialne pogoje, da bo objekt pravočasno gotov.

Delavski svet je sprejel sklep, da sprejme Gradis, predvsem pa tozd GE Jesenice gradnjo jeklarne za prednostno, in s tem je dal podporo sklepom s sestanka sekretarjev OO ZK tozdov iz 7. 4. 1986. Sklepe objavljamo posebej.

— Verjemi mi, da ne bi šel v Irak ali Kuvajt zaradi lastnega zaslužka, ampak predvsem zato, da bi pomagal rešiti naš veliki devizni primanjkljaj.

Nadaljevanje s 1. str.

Za boljše poslovanje... dokajšnji napori

Pri takšni produktivnosti in opravljenih efektivnih urah je znašala vrednost lastne proizvodnje 8,199 milijarde dinarjev, kar je za 126 odstotka več kot lani in predstavlja 22 odstotkov planirane vrednosti. V primerjavi z lanskim obdobjem smo letos precej bolj angažirali kooperante, saj so za nas opravili delo v vrednosti 1,4 milijarde dinarjev, lani le za 319 milijonov dinarjev. Obrtniške storitve so bile obracunane v višini 2,772 milijarde dinarjev, kar je za 138 odstotkov več kot lani.

Dosežena vrednost proizvodnje znaša 12,371 milijarde dinarjev, kar predstavlja 24 odstotka načrtovane vrednosti.

Začasno smo dohodek razporedili takole:

	I-III/85		Osn. GN 86		I-III/86		Indeksi	
	I-III/85	100%	Osn. GN 86	100%	I-III/86	100	I-III/85	I-III/86
Dohodek	1.598	100%	14.933	100%	3.302	100	207	22
Obveznosti	368	23	3.646	24	861	26	233	24
Cisti dohodek	1.230	77	11.287	76	2.441	74	198	22
Osebnih dohodek	724	45	8.371	56	1.770	54	244	21
Stan. gradnja	36	2	447	3	88	3	244	20
Skupna poraba	71	5	602	4	131	4	186	22
Poslovni sklad	341	21	1.294	9	333	10	98	26
Rezervni sklad	58	4	573	4	119	3	205	21

Kot je razvidno iz preglednice se je sestav dohodka spremenil. Lani smo imeli zelo visok delež akumulacije v dohodku, kar 25 odstotkov akumulacija je seštevek rezervnega in poslovnega sklada). Letos je ta odstotek precej nižji — le 13 odstotkov. Močno se je povečal delež osebnih dohodkov v dohodku, pa tudi obveznosti so se povečale.

Osebnih dohodki so se povečali nominalno za 144 odstotka — kar je kar precej. Po statističnih podatkih so se v obdobju enega leta življenjski stroški povečali za 83 odstotka, kar pomeni, da so se nam osebni dohodki realno povečali za 33 odstotkov.

Tudi v letošnjem letu bomo v Gradisu razporejali dohodek na osebne dohodke po naših internih

Celotni prihodek v višini 12,725 milijarde dinarjev, se je povečal za 128 odstotka nominalno, realno pa za okrog 18 odstotkov.

Dohodek — začasna razporeditev

Omenili smo že, da se nam je ekonomičnost poslovanja nekoliko poslabšala v primerjavi z lanskim obdobjem. Slabša je za 4 odstotke, za planirano zaostaja za 2 odstotka. Takšno gibanje ekonomičnosti ima za posledico, da porast dohodka zaostaja za porastom celotnega prihodka. Dohodek se je povečal za 107 odstotkov in znaša 3,302 milijarde dinarjev.

merilih, ki morajo biti vsklajena z družbenimi določili. Interna merila bodo sprejeta z gospodarskim načrtom delovne organizacije. Družbena določila za letošnje leto pa so naslednja:

1. osebni dohodki se lahko povečajo le če se izboljšajo rezultati poslovanja,

2. delež akumulacije v dohodku mora ostati enak kot je bil v letu 1985 — oziroma mora se povečati, če se povečujejo tudi osebni dohodki.

Določila za letošnje leto so ostra; zato bodo potrebni dokajšnji napori, da bomo izboljšali rezultate poslovanja, saj nam le ti omogočajo tudi dvig naših osebnih dohodkov.

Zora Vehovec

Čeprav je vse manj tistih »pravih« prvomajskih proslav po kolektivih, pa nekateri delavci zadnji dan pred praznikom le radi sedejo na skupno mizo, rečejo besedo ali dve, nato pa odidejo na svoje domove.

Tej tradiciji se niso odpovedali niti mariborski železokrivci. Kratak prvomajski praznični nagovor Pavla Kosa so tako poslušali ob majhnem prigrizku in steklenici piva. Praznično in veselo je bilo vse do odhoda avtobusov.

»Prijetne praznike, pa na svidenje do ponedeljka!« se je šlišali ob slovesu. Franjo Štromajer

S seje sveta Raziskovalne enote

Število inovacij v Gradisu pada

Bogat in zanimiv je bil dnevni red 10. seje sveta Raziskovalne enote, ki je bila 17. aprila v Ljubljani. Uvodoma je profesor Vukašin Ačanski poročal o 10. svetovnem kongresu za prednapeti beton in svoje poročilo bogato ilustriral s številnimi diapozitivi. Drago Kristan in Miro Ogrizek sta predstavila tehnologijo globokega temeljenja na PAB kolih in opremo za zabijanje kolov na gosenicah. Uvodni del poročil je zaključil Ervin Schwarzbartl s prikazom organizacije in upravljanja skladiščenja poslovanja tozdov gradbene operative.

Pri pregledu zapisnika 9. seje sveta Raziskovalne enote so se člani sveta nekaj več časa ustavili pri problematiki nagrajevanja raziskovalcev v Gradisu in na koncu sklenili, da je treba pripraviti osnutek s predlogi za nagrajevanje raziskovalcev, ki delajo na razvojno-raziskovalnih nalogah.

V lanskem letu je število inovacijskih predlogov v Gradisu padlo. Bilo je podanih le 12 inovacijskih predlogov štiridesetih inovatorjev. Pri šestih inovacijskih predlogih je na podlagi dokumentacije ugotovljen prihranek 43,2 milijona dinarjev in je zanje izplačano 458.860 dinarjev inovacijskih nagrad, za drugih šest predlogov pa prihranke ni bilo možno ugotoviti, zanje pa je izplačano 326.278 dinarjev inovacijskih nagrad.

Razpravljalci so menili, da je vzrok padanja števila inovacijskih predlogov v manjši zahtevnosti objektov, ki jih Gradis trenutno gradi, v nezainteresiranosti vodstev tozdov za večjo inovacijsko dejavnost in ker v vseh tozdih še vedno nimamo zadolženih koordinatorjev za inovacijsko dejavnost.

Inovacijski predlogi so lani izhajali iz desetih tozdov, največ predlogov pa je bilo iz tozda GE Celje.

Svet Raziskovalne enote je potrdil tudi sklepe 12. in 13. seje Programske komisije, finančno poročilo za leto 1985 in novo prijavljene razvojno-raziskovalne naloge.

Miro Grobler, direktor Razvojne službe je predstavil predlog sistema nagrajevanja strokovnjakov, ki so končali določene razvojno-raziskovalne naloge v Gradisu. Predlog je zasnovan na naslednjih izhodiščih:

— Za ustvarjalno delo je posameznik ali skupina upravičen do ustrezne stimulacije oz. nagrade ne

glede na to ali je ustvarjalnost delavčeva delovna doiznost (raziskovalec, vodstveni delavci...) ali pa rezultat neprofesionalnega dela.

— Nagrajujejo se rezultati oz. zaključki ustvarjalnega dela.

— Nagrajevanje mora biti samoupravno regulirano s splošnimi akti oz. sporazumi.

— Ločiti je treba nagrajevanje za inventivnost (izumi, tehnične izboljšave, koristni predlogi...) redno delovno prizadevnost in učinkovitost (stimulacija po ocenah dela) ter raziskovalno delo po nalogah.

— Nagrade po posameznih kriterijih se medsebojno ne izključujejo. Kriteriji za ocenjevanje razvojno-raziskovalnih nalog so:

- obseg,
- kakovost,
- gospodarnost in uporabnost,
- vrsta naloge in
- sofinanciranje izven Gradisa.

Svet Raziskovalne enote je potrdil predlog nadomestil za dokončane razvojno-raziskovalne naloge v drugi polovici leta 1984 in v letu 1985. Za 18 razvojno-raziskovalnih nalog bo razdeljenih 1,2 milijona dinarjev.

Svet je potrdil tudi plan izvajanja razvojno-raziskovalnih nalog v letošnjem letu, ki izhajajo iz kompleksnejšega pristopa k reševanju glavnega cilja tekočega srednjeročnega obdobja, to je systemskega reševanja in optimiranja glavnih področij Gradisovih dejavnosti.

V letu 1986 bodo združena sredstva za razvojno raziskovalno dejavnost v višini 140 milijonov dinarjev.

Na koncu seje sveta Raziskovalne enote je bila predstavljena publikacija, ki obsega in predstavlja razvojno-raziskovalno dejavnost Gradisa v letih 1980 do 1985. Publikacija je izšla v nakladi 500 izvodov. C. P.

15. seja odbora za načrtovanja bo 14. maja

Trimesečno poslovanje, GN 86 DO

Delegati odbora za načrtovanje in delitev dohodka se bodo sestali na 15. redni seji 14. maja. Obravnavali bodo dve poglavni temi in sicer: poročilo o poslovanju v prvih treh mesecih letošnjega leta, skušali pa bodo uskladiti tudi pripombe na gospodarski načrt Gradisa za letos.

Prispevek o poslovanju za januar — marec 1986 objavljamo posebej.

C. P.

Ob prazniku občine Ljubljana Moste-Polje

Odlikovanja in priznanja delavcem Gradisa

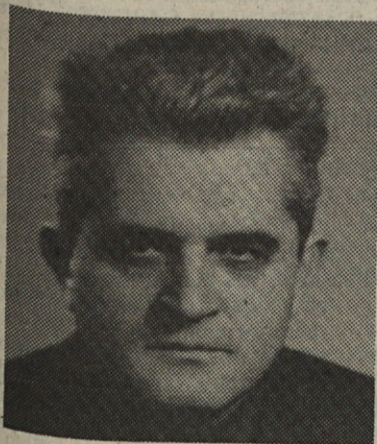
V četrtek, 24. aprila so v kulturnem domu Španskih borcev podelili priznanja zaslužnim občanom, ki delajo ali živijo v ljubljanski občini Moste-Polje. Med odlikovanci ob dnevu OF, ki je tudi praznik občine, je bilo osem delavcev Gradisa.

Odlikovanje predsedstva SFRJ, red dela s srebrnim vencem, je dobila **Jelka Škerlak**, vodja likvidature v Kovinskih obratih Ljubljana. To odlikovanje se podeljuje za prispevke pri graditvi naše družbe, za dviganje produktivnosti in kvalitete dela in za krepitev samoupravljanja na ravni delovnih organizacij in v družbenopolitičnih skupnostih.

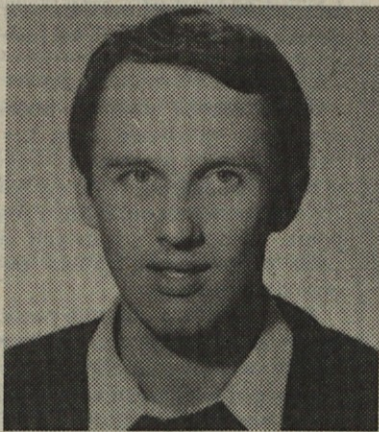
Tovarišici Škerlak je boj za boljšo družbo očitno že v krvi. Že kot mladenka je sodelovala na delovnih ak-

cijah v Đevdeliji in Paračinu in si prisluzila dve udarniški znački. V Gradisu je prišla pred petnajstimi leti, odlikovanje predsedstva SFRJ pa si je zaslužila s svojim uglednim delom in prizadevnostjo, ter s stalno pripravljeno pomočjo priskočiti na pomoč sodelavcem. Odlikovanka je tudi članica delavskega sveta v tozdu in članica delavske kontrole ter družbenopolitično aktivna — v zvezi komunistov je že od leta 1958 in je bila vedno aktivna v osnovni organizaciji.

Priznanja za inovacijsko dejavnost

Franc Marinčič, vodja skupine iz Inženiringa, ki je dobila priznanje »Inovator«

Andrej Drobnič iz SPO, priznanje je dobil za tehnološko inovacijo pri popravilu avtodvigala

Dosežek delavcev Inženiringa bomo podrobneje predstavili v eni od naslednjih števil našega glasila.

Priznanje »Inovator« sta dobila tudi Andrej Drobnič in Jože Haramas iz tozda Strojno prometni obrat za inovacijo pri popravilu ležajnega venca avtodvigala. Problem, ki ga je bilo treba rešiti, je nastal, ko se je zdrobil vstavljen segment zunanega ležajnega obroča v kupoli avtodvigala. Na potrebo po nujnosti rešitve poškodbe na nekonvencionalni način je opozoril tovariš Haramas, ki bi moral v najhujšem mrazu demontirati ležajni venec kupole, kar bi trajalo nekaj tednov. Običajno popravilo bi terjalo ali zamenjavo celega ležaja ali celotne kupole, kar bi povzročilo izpad dela dvigala vsaj za eno leto in tudi zelo velike stroške popravila — že sam zamenjani del bi stal okoli 30.000 ameriških dolarjev, razen tega pa so bile težave z uvozom.

Te težave so motivirale tovariša Drobniča, da si je zamislil način meritve premera zunanega ležaja, da

Jelka Škerlak sprejema odlikovanje predsedstva Jugoslavije od Iva Samca, predsednika skupščine občine Moste-Polje

bi tako lahko naredili nov vstavljen segment ležaja, ne da bi bilo treba sneti kupolo — v tem pa je tudi bistvo inovacije.

Po zamisli tovariša Drobniča so s pomočjo elektrooptičnih (laserskih) teodolitov izmerili in s pomočjo računalnika izračunali premer ležaja, kar je s pripravami vred trajalo nekaj dni. Zlomljen segment je bilo treba obdelati glede na premer ležajnih kroglic in na premer celega ležaja, zato so izdelali tudi posebno napravo za brušenje, ker se je to pokazalo kot najbolj racionalna rešitev.

Avtodvigalo tako namesto enega leta zastoja pri delu ni obratovalo le en mesec, stroški popravila pa so se že zdavnaj povrnili. Prihranek, to je razlika stroškov med klasičnim popravilom in med popravilom izvedenim po zamisli Andreja Drobniča in Jožeta Haramasa je, preračunano

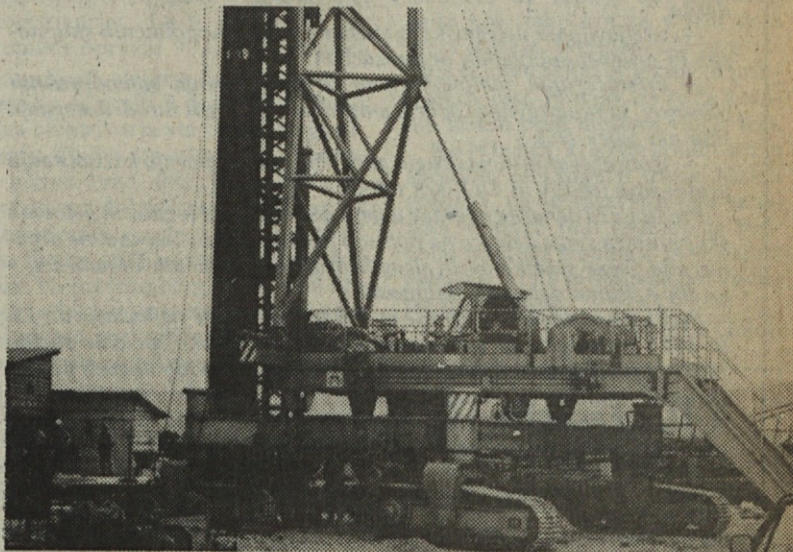
na današnje cene, okoli 5 starih milijard dinarjev.

Skrajni čas je, da damo inovacijski dejavnosti v naši družbi večjo veljavo in najširšo podporo, ne le deklarativno, saj so inovacije eden od bistvenih elementov napredka vsake družbe. Ne omogočajo le prihrankov pri neposredni uporabi izuma ali izboljšave, temveč omogočajo bolj kvalitetno in produktivno delo in s tem boljše rezultate poslovanja, da ne omenimo humanejšega dela. Drugačen odnos do inovacijske dejavnosti je tudi eden od pogojev za izhod iz naše ekonomske krize.

Zato je toliko bolj razveseljiva angažiranost Gradisovih delavcev na tem področju, kot tudi podpora Gradisa inovacijski dejavnosti v delovni organizaciji.

Vsem nagrajencem čestitamo tudi mi!

M. M.

Samohodni zabijalec pilotov, izum delavcev iz tozda Inženiring

Razpis Gradisovih nagrad za leto 1986

Rok prijav za 12 nagrad in 3 diplome je 15. avgust

Na podlagi 1., 5. in 6. člena Pravilnika o Gradisovih nagradah in diplomah in sprememb in dopolnitev Pravilnika o Gradisovih nagradah in diplomah, objavljamo razpis za leto 1986 za dvanajst nagrad ter tri diplome, in sicer:

- za posamezne delavce ali skupine delavcev do 12 denarnih nagrad v višini dvakratnega povprečnega neto osebnega dohodka v DO v preteklem letu,
- za tozde ali delovne skupnosti, tri, izjemoma pa tudi več diplom.

GIP Gradis Ljubljana podeljuje Gradisove nagrade in diplome za izjemne dosežke, uspehe oziroma rezultate pri delu posameznih delavcev, skupin delavcev, tozdov oz. delovnih skupnosti, če je njihovo delo odločilno vplivalo na izboljšanje poslovanja delovne organizacije, na njeno boljše organiziranost, na poglobljanje samoupravnih odnosov, na uspešno vključevanje delovne organizacije v integracijske procese v gradbeništvu, na dvig življenjskih in delovnih pogojev in na vse ostalo, kar je vplivalo na boljši ekonomski položaj in afirmacijo delovne organizacije.

Gradisova nagrada se podeli delavcu oz. skupinam delavcev, ki so v svojem tozdu ali delovni skupnosti pripomogli s svojim delom k izjemnim dosežkom na področjih:

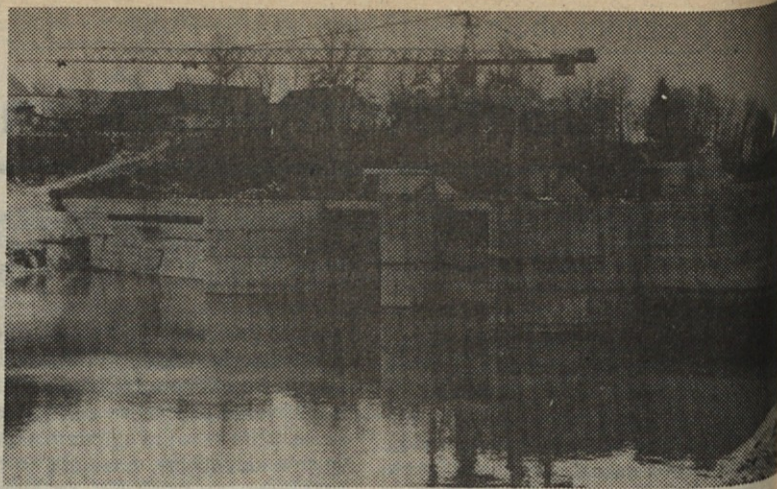
- organizacija gradbišča, obrata ali delavnice večjega obsega, ki je lahko vzgled ostalim gradbiščem,
- urejenost skladišča,
- urejenost načina prehrane delavcev,
- urejenost bivanja delavcev,
- priprave dela večjega obsega, ki ima za rezultat tudi ekonomičnejšo tehnologijo dela,
- organizacije poslovanja na posameznih področjih, ki se rezultira v večji produktivnosti dela, boljši ekonomičnosti in večji rentabilnosti,
- vključevanje in organizacija del v tujini,
- projektiranje (v gradbeništvu, strojne opreme gradbene mehanizacije, lesnem stavbarstvu in podobno),
- uspešnosti, merjene v primerjavi z drugimi organizacijskimi deli v tozdu in drugimi tozdi oz. DO, upoštevajoč merila uspešnosti, določena v zakonu o združenem delu,
- službe varstva pri delu, ki je uspela zmanjšati ali popolnoma odpraviti nesreče pri delu,
- preprečevanje škode,
- osebnega prizadevanja na področju kulturnega in športnega delovanja,
- reševanja socialne problematike in problemov družbenega standarda,
- uveljavljanja delegatskega sistema v družbenopolitičnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah,
- uresničevanja samoupravljanja in uveljavljanja samoupravnih odnosov, samoupravnega sporazumevanja med tozdi zaradi doseganja skupnih ciljev DO,
- izobraževanja in na drugih področjih, ki prispevajo k izboljšanju poslovanja tozdov, in DO, kot celote.

Predloge za denarne nagrade dajejo delavski sveti tozdov in delovnih skupnosti za svoje delavce na pobudo posameznikov in osnovne organizacije zveze sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij v tozdih oziroma delovnih skupnostih.

Predloge za denarne nagrade in diplome dostavite najkasneje do 15. 9. 1986 komisiji za Gradisove nagrade v Kadrovsko socialno službo DSSS, Ljubljana, Šmartinska 134a. Predloge, ki bodo dospeli po tem datumu, komisija ne bo upoštevala.

Gradisove nagrade in diplome bodo podeljene na slovesnosti ob prazniku dneva republike in obletnici obstoja Gradisa.

Komisija za podelitev
Gradisovih nagrad

Pogled na HE Mavčiče v času, ko so začeli polniti jezero. V končni fazi bo gladina Save segala še šest metrov višje, kot je videti na sliki

Za Mavčičami je že nastalo jezero

Pred praznikom dela — poskusno obratovanje HE Mavčiče

Sredi aprila so v Mavčičah začeli polniti jezero, s čemer so se tudi gradbeni dela začela vse bolj zaključevati. Zato so polne roke dela imeli montažerji elektro in ostale opreme, saj se je vse bolj bližal čas prvega poskusnega vrtenja turbine.

Sam postopek polnjenja jezera ni enostaven, predvsem zato, ker so strokovnjaki predvideli možne vplive na podtalnico Sorškega polja. Zato je polnjenje opravljeno postopoma. Tedensko so dvigali nivo vode za tri metre, potem pa so opravljali meritve.

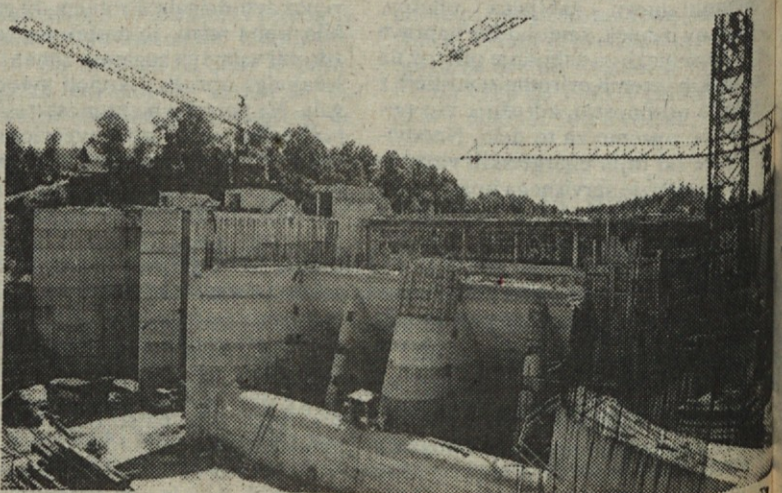
Hkrati so opravljali tudi preskuse na prvem agregatu, vodo pa so spuстили na turbinske lopatice 28. aprila in tako počastili praznik dela. Agregat je poskusno obratovanje dobro preстал tako, da ga bodo ob koncu maja priključili na elektro omrežje.

Po prvomajskih praznikih, ko so še nekoliko dodatno dvignili gladino jezera, se je precej dvignila tudi talnica pod Sorškim poljem in je ponekod že povzročila kar precej nevšečnosti. Na Godešiču se je podtalnica pojavila v nekem hlevu in garaži nižje ležeče hiše. Voda pa je prišla na dan tudi v eni izmed hiš v sosednjih Retečah.

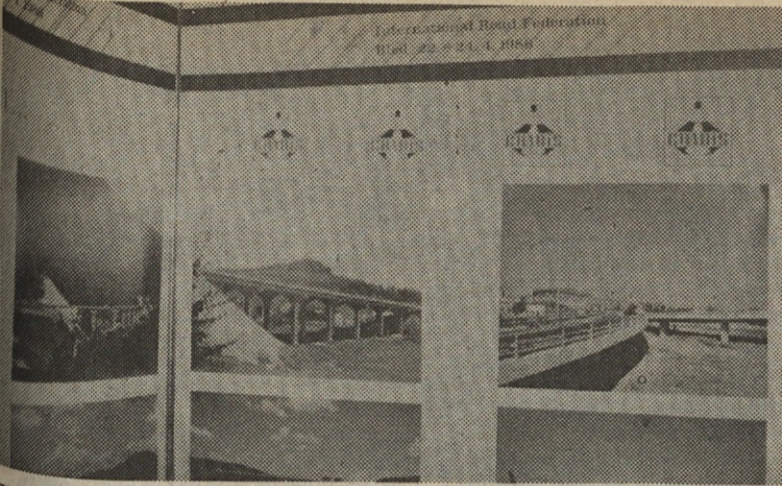
Največjo spremembo pa je dvig talnice povzročil v veliki gramoznici pri Retečah, iz katere že deset let vozijo pesek. Voda jo je namreč zalila, tako da je nastalo pravo jezero dolgo blizu 200 metrov in široko kakih 100 metrov, največja globina pa je zdaj 5 metrov. Kar je nekaterim v jezo, daje drugim ideje: škof jeleški ribiči bi si radi v jezeru uredili ribnik. S tem seznam možnosti ni izčrpan. Zato se bodo moralnim čim prej dogovoriti, kaj napraviti jezercem.

Drugi agregat HE Mavčiče, ki ga zdaj montirajo, bo začel obratovati tri mesece za prvim. Skupna moč mavčičske hidroelektrarne bo 38 oz. roma 40 megavatov.

Ko pa bodo dvignili gladino vode na maksimalno zaježitev, bo ob polnem zaježtu v jezeru 10 milijonov kubičnih metrov vode.

HE Mavčiče v času pred polnjenjem bazena

V predverju kongresne dvorane na Bledu je Gradis pripravil priložnostno razstavo

Zasedanje organov mednarodne cestne zveze Delegati iz vseh kontinentov

Mednarodna cestna zveza IRF, ki je bila ustanovljena 1948. leta in katere član je Jugoslavije od 1974. leta je imela v aprilu redno zasedanje svojih organov. Na Bledu, kjer so se v Vili Bled zbrali delegati iz vseh kontinentov, so imeli obsežen program, ki je obsegal najprej seje po komisijah, nato pa so zaključili delo z generalno skupščino.

Teme so bile zares aktualne, saj je bilo obravnavano od financiranja ceste do gradenj in vzdrževanja. Tudi okrogla miza o pomenu tranzita skozi Jugoslavijo glede na prometne tokove Evropa-Bližnji vzhod je dosegla široko razpravo.

Center za ceste in cestni promet ter Društvo za ceste v Mariboru kot organizator ter skupščina mesta Maribora kot pokrovitelj, so bili po uspešnem zaključku zadovoljni, kot tudi udeleženci, med katerimi ni manjkalo tudi zelo uglednih osebnosti.

Vsem tem pa se je predstavil tudi Gradis s priložnostno razstavo o zgrajenih cestnih objektih.

Matija Krnc

Po poteku garancijskega roka

Cestna razsvetljava v Qurni

Cestna razsvetljava projekta Qurna je bila zaupana elektro delavnici tozda GE Nizke gradnje v letu 1983. Zaradi časovne stiske so morali električarji Nizkih gradenj istočasno pričeti z iskanjem projektantske organizacije za izdelavo projekta električne razsvetljave in z raziskavo tržišča za dobavo elektro opreme. Tako so takrat praktično tudi vsa dela inženiringa prevzeli in uspešno opravili električarji GE Nizkih gradenj, pod večšim vodstvom vodje elektro delavnice Ivana Kosa.

Elektro projekt je izdelal IMP Maribor. Dobro so ga pripravili, saj je bil njihov projekt v Bagdadu, z minimalnimi propombami, uspešno potrjen. Med potrjevanjem projekta so naši električarji že iskali ponudnika dobave elektro opreme, saj je le ta količinsko presegala možnosti dobave naših dobaviteljev.

V zelo kratkem času smo morali z našim največjim dobaviteljem, Elektro nabavo Ljubljana, dobaviti in izdelati velike količine elektro opreme.

V projektu Qurna je bilo vgrajenega:

- 25 km elektrovodnika
- 284 kom. kandelabrov TIP KORS 12 ms
- 539 kom svetilk z natrijevo žarnico 2 x 250 W

Pogodba vredna 4 milijarde dinarjev

Pri Višegradu bomo gradili 4 mostove in 23 viaduktov

V petek, 9. maja so v Višegradu v Bosni in Hercegovini predstavniki Elektroprivrede iz Sarajeva, ta je investitor nove hidroelektrarne Višegrad, ter mariborskega Gradisa podpisali pogodbo o gradnji 23 viaduktov in 4 mostov skupne površine 25.000 kvadratnih metrov.

Gre za velik skupen nastop Gradisa, oziroma dveh mariborskih tozdov. Nizke gradnje ter Biroja za projektiranje. Pri gradnji nove hidroelektrarne Višegrad bo treba zaradi novonastalega umetnega jezera, z vodo naj bi ga pričeli polniti sredi leta 1988, predstaviti nekatere magistralne in lokalne ceste. Pri tem bo potrebno izgraditi veliko predorov, nadvozov, viaduktov in mostov.

Med najcenejšimi ponudniki so bili mariborski gradisovci, ki bodo 50 odstotkov viaduktov in mostov izdelali doma v Mariboru. Nova tehnologija, ki so jo razvili v Gradisovem Projektivnem biroju, omogoča tudi montažno izvedbo nosilnih stebrov, kar je novost pri tovrstnih gradnjah. Vsi elementi izdelani v Mariboru

bodo takih dimenzij, da jih bodo brez posebnih prevozov z vlakom pripeljali do Priboja, od tam pa na kamionih do gradbišč. Tak način projektiranja in izvedbe jim omogoča veliko krajši rok izgradnje, saj predvidevajo da bodo z deli na vseh objektih končali do konca prihodnjega leta, čeprav je rok izgradnje 27 mesecev od podpisa pogodbe.

Izdelane je že večji del projektne dokumentacije, izvršen je pregled temeljenja zemljišča, v času zaključevanja projektov pa je tudi že izdelava pomožnih naprav za montažo elementov. Skupna investicijska vrednost vseh 27 objektov znaša nekaj več kot 4 milijarde dinarjev.

Franjo Štromajer

2 kom. transformatorskih postaj Semaforizacija plovne poti...

Gradbeniki so morali v ta namen izkoptati 20 km jarka za kable in izdelati 254 armiranobetonskih podstavkov za svetilne drogove. Pa še nekaj dodatnih temeljev za razdelilne omarice in transformatorske postaje.

V mesecu maju 1984 so tako nizkogradnja s pomočjo dobaviteljev elektro opreme, pričeli z izdobjavo elektro opreme. Le-ta je bila v Mariboru naložena na 20 kamionov vlačilcev, ki so krenili na pot v Irak. Za izvoz in carinjenje je zelo vestno poskrbel zunanjetrgovinski oddelek tozda Inženiring.

V mesecu avgustu istega leta je odpotovalo na delo v Qurno pet električarjev. Le-ti so do 25. decembra opravili 90 odstotkov vseh navedenih elektro del. Ob novem letu so se vrnili v domovino. Samo dva električarja sta ostala na gradbišču. Ta dva sta odpotovala domov v marcu 1985. leta, ko je bila razsvetljava dokončana. Luči so v kompletu zagorele. Od marca 1985 do marca 1986 je tekel garancijski rok. Po preteku enega leta je bil objekt oddan. Vso razsvetljava so z zapisnikom prevzeli upravljalci elektro distribucije Basra. Javna razsvetljava v Qurni se deli na Interchange Qurna in Interchange Basra z mostovi Huwair in Fathiah. Napajanje je izvedeno preko dveh transformatorskih postaj moči 250 KVA in 160 KVA, napetosti 11-04 KV. Vrednost investicije 1,246,298,940 ID oziroma 4,00.616.50 USA dol. ali

okrog 1,4 milijarde dinarjev.

Vsa dela so potekala usklajeno z gradbenimi deli. Brez dobre organizacije gradbenih del, tudi elektro dela ne bi tako uspešno napredovala. Dobro je bilo, da so bili oboji iz ene hiše — iz domače hiše. Le tako so lahko potekala dela izredno vsklajeno, kar je za tako velik projekt in za tako kratek čas (rok) bilo izrednega pomena.

Takšen le zapisnik (priloga v arabščini), potemtakem pomeni za vse, ki so na tem delali veliko več kot le košček pomembnega papirja.

Ni kaj reči: skromni, vestni in več kot pridni so tile naši fantje električarji.

V mestecu Qurni v Iraku svetijo luči. Ko na zemljo kar iznenada pade noč, tako kot se v tem delu sveta dogaja, svetloba luči razsvetljuje celoten sklop objektov in prik-ljučkov cest. Pravijo, da se že kakšnih 20 km pred mestom vidijo luči.

Ko bi le luči, ki so jih gradili vrli in sposobni električarji tozda Nizkih gradenj, ne le razsvetljevale temo noči, marveč tudi tesnobo in puščobo irakeškega trenutka, bi si najbrž želeli vsi, ki jih je delovna pot vodila po tistih krajih.

Ivanka Golob

Pozdrav iz JLA

Lepe pozdrave od »mladega vojaka«
iz Leskovca
Josip Čeki
VP 5300-13
16002 Leskovac

Potrdilo, ki so ga dobili nizkogradnja za dobro opravljena dela pri elektrifikaciji projekta Qurna

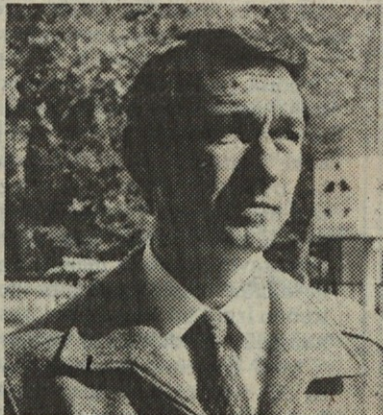
Urejanje razmer v tozdu GE Gradnje Ptuj

Krenilo je na bolje

Zadnja tri leta so bile razmere v Gradisovem tozdu gradbena enota Gradnja Ptuj zelo slabe. Neurejeni so bili medsebojni odnosi, dela je bilo malo, osebni dohodki so bili izredno nizki. Zaradi vsega tega so delavci izgubili zaupanje v svoje vodstvo, tako da so pred dvema mesecema izvolili novega direktorja, ločili pa so tudi funkcijo komercialnega in tehničnega direktorja.

Ljubo Cimerman, novi v. d. direktorja, ima že bogate delovne izkušnje in dobro pozna težave, s katerimi se ubada ptujski tozd. V gradbeni enoti Ptuj je zaposlen že petnajst let, delal je tudi v Iraku, pred prihodom na sedanje delovno mesto pa je bil sektorski vodja. Povprašali smo ga za oceno razmer in obetov za prihodnost.

»Križa v ptujskem tozdu Gradisa je trajala že nekaj let, v lanskem letu je prišlo le do kulminacije vseh nakopičenih težav. Nizki osebni dohodki so bili le neposredni izraz slabih razmer. Najhujši, oziroma osnovni problem so bili slabi medsebojni odnosi. Imeli smo tudi organizacijske težave, slabo je bila izpeljana tehnična oblika poslovanja. Še lani smo imeli precej problemov s pridobivanjem novih gradenj, v glavnem smo opravljali dela vzdrževalnega značaja, s tem pa je težko pokrivati lastne stroške. Investitor edine naše lanske večje gradnje, to je blokov v Rabelčji vasi, Stanovanjska skupnost Ptuj, ni imela dovolj sredstev za izplačila, celo pogoj za pridobitev gradnje je bil izplačevanje od lanskega oktobra naprej, tako da smo jih mi praktično kreditirali. Zato tudi ni bilo mogoče zvišati osebnih dohodkov,« je tovariš Cimerman pojasnil vzroke za slabo nagrajevanje delavcev v preteklosti.

Ljubo Cimerman, novi v. d. direktorja tozda GE Gradnje Ptuj

upajo, da bodo gradili še enega, za tovarno Planika v Majšperku opravljajo pripravljala dela za gradnjo dveh novih tovarniških hal, izvajajo stalna dela pri Perutnini Ptuj in Tovarni glinice in aluminija v Kidričevem ter računajo na sodelovanje pri načrtovani rekonstrukciji te tovarne, za Intes v Ptuj gradijo silos in delajo še pri Savinem tozdu Gumarana, tako da imajo dela resnično dovolj. Poskusili se bodo angažirati še na večjih gradbiščih izven Ptuja, sedaj delajo razen v Kidričevem le v matični občini.

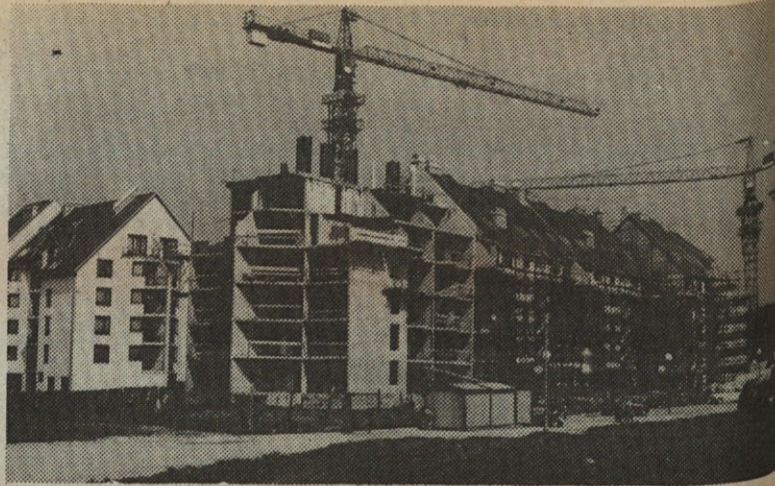
»Stanje se konsolidira, reorganizacijski ukrepi so izpeljani, dela so pridobljena, rešiti bo potrebno le še težave mizarske delavnice in odpraviti še preostale medsebojne konflikte,« je Ljubo Cimerman kar zadovoljen z dosedaj narejenim.

Mizarska delavnica pa je v internem sanacijskem programu in kažejo se pozitivni trendi. Do poletja bo treba rešiti organizacijske težave in vpeljati tak proizvodni program, ki bo dal boljše poslovne rezultate.

Vzpostavljeni so tudi boljši odnosi s komunalnim gradbenim podjetjem Ptuj tozdom Drava, z njimi se dogovarjajo tudi o sodelovanju.

»Vsi, ki so mi obljubili podporo, mi pomagajo, niso požrli besede,« se je tovariš Cimerman posredno zahvalil vsem, ki so mu izrekli zaupanje in mu verjamejo, da je sposoben rešiti težave GE Ptuj.

Aktivnost ptujskih delavcev Gradisa daje vtis, da uspešno premagujejo dosedanje težave. Optimizem jim vliva tudi zagotovljeno delo in zaupanje v novo vodstvo. Z mnogo truda in nekaj dobre volje bodo uspešno prebrodili sedanje in bodoče težave, pomembno je, da je izginil občutek, da so v brezizhodnem položaju in da v bodočnost gledajo z nekaj več zaupanja vase.

Gradnja stanovanjskega bloka B3, poslopje B1 (na levi strani) je bilo končano lani

Na največjem gradbišču ptujskega tozda

102 stanovanji v soseski Rabelčja vas

Največje gradbišče Gradisovega tozda na Ptuj je gradnja stanovanjskega naselja v Rabelčji vasi. Tozdu Gradnje so zaupali izdelavo kompleksa šestih blokov. Prva skupina stavb, kare A, ki jo sestavljajo trije bloki s 280 stanovanji je že končana, sedaj pa v kareju B gradijo drugi blok — B3 s 102 stanovanjem. Ker so to tipski projekti, je delo že utečeno in Ptujčanom ne povzroča večjih problemov.

Z zidavo so pričeli lani oktobra, pogodbeni rok pa je 14 mesecev, tako da naj bi bila stanovanja, ki jih delajo na ključ, vseljiva letos decembra. Nekaj težav je bilo le na začetku, ker Stanovanjska skupnost Ptuj, za katero gradijo, ni imela dovolj sredstev, pa je gradnja potekala

razmere v tozdu urejajo in da so najhujše težave že premagane.

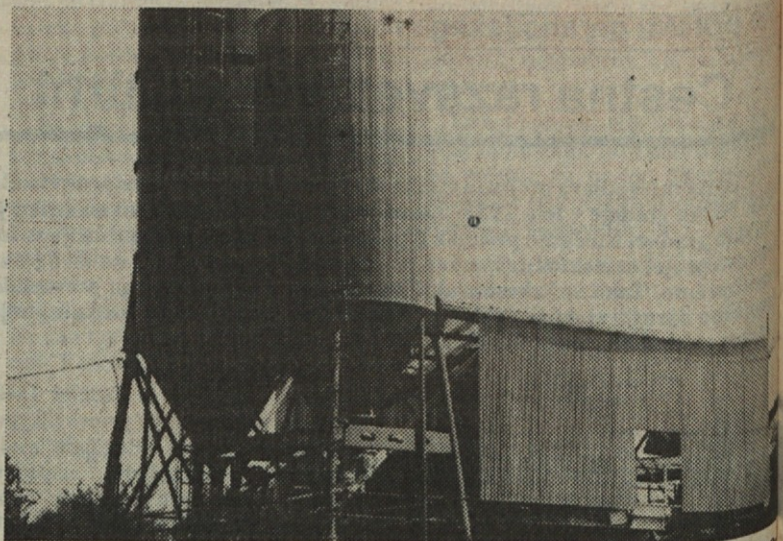
Mnenje tovariša Kelenca je, da so se medsebojni odnosi izboljšali tudi zato, ker je letos dovolj dela. V preteklosti pa je občutek negotovosti delavci niso vedeli, če bodo imela delo, slabo vplival tudi na medse-

● Gradbena enota Ptuj je od vseh naših tozdov najmanjša, v njej je zaposlenih le okoli 250 ljudi, predvsem domačinov s Ptujškega polja. Po dohodkih na zaposlenega so bili dolgo na zadnjem mestu v Ptuj in v Gradisu.

Rezultati poslovanja za letošnje prvo trimesečje so bili zelo ugodni, daleč nad desetletnim povprečjem. Prihodek se je v prvih treh mesecih povečal za indeks 224, dohodek za indeks 275, dobiček v tem času pa je bil večji kot lani celo leto. Res pa je tudi, da so tri četrtine dohodka lanskega izplačila, oziroma lanska pokritja. Tako so lahko poračunali razlike iz lanskega poslovanja, izplačali pa jih bodo ta mesec.

»Dobre poslovne rezultate pričakujemo še naprej, saj smo z deli polno zasedeni. V planu imamo za 1,4 milijarde realizacije, vendar zaradi velike letošnje inflacije je sedaj vemo, da je ta postavka prenizka. Potrebni bo vsaj 1,8 milijarde,« je pojasnil letošnje načrte v. d. direktorja.

Tako bodo letos končali stanovanjski blok v Rabelčji vasi v Ptuj in

Betonarna tozda Gradnje na neprimerni lokaciji, čez cesto je novo stanovanjsko naselje

počasneje. Pri zidavi sodeluje približno 60 delavcev, izvajajo pa dela v vrednosti okoli 500 milijonov dinarjev.

Vodja gradbišča je Zlatko Kelenec, ki je predlagan za novega tehničnega direktorja. Povedal je, da se je delo na gradbišču v zadnjem času zelo izboljšalo, saj razen norme vpliva na dohodek še osebna ocenitev. Pa tudi sicer je prepričan, da se

bojne odnose. Sedaj je lažje, ker bodo po vsej verjetnosti gradili še tretji blok — B2 v tej skupini stavb.

Težave pa imajo z betonarno, ki res stoji na neprimernem mestu — čisto blizu novega stanovanjskega naselja, pa se stanovalci pritožujejo zaradi hrupa. Tako jo bodo morali demontirati in prestaviti, ali pa ukiniti, vendar so mnenja, da jim lastna betonarna nujno potreba. M. M.

Kriza še vedno ni mimo

20 odstotkov proizvodnje KO Maribor za izvoz

Čeprav smo pred časom pričakovali veliko večje težave v gradbeništvu, pa se je sedaj pokazalo, da so se gradbeniki na to obdobje pripravili in tako organizirani nekako lažje premostili težave. Vsaj tako bi lahko sklepali po lanskoletnih zaključnih računih tistih gradisovih tozdov, ki se ukvarjajo izključno z gradbeno dejavnostjo. Veliko večje težave pa so imeli v obratih, med drugimi tudi v Kovinskih obratih v Mariboru.

Ne bomo pisali o rdečih številkah s katerimi so zaključili lansko leto, prav tako ne bomo razglabljali o vzrokih, ki so jih pripeljali tako daleč. Nekaj vzrokov so ugotovili že sami kovinci, nekaj pa tudi komisija, ki je bila imenovana s strani Gradisa. Zanimalo nas je, kakšno je stanje in razpoloženje danes v tozdu, ko so že znani rezultati poslovanja v prvih treh mesecih. Za odgovor smo poprosili direktorja mariborskih Kovinskih obratov Rajka Purnata.

»Naša panoga je izrazito sezonska. V začetku leta kaže navadno zelo dobro, težave s prodajo pa se pričnejo po navadi šele v drugi polovici leta. Še vedno nas pesti velika izčrpanost obratnih pa tudi osnovnih sredstev. Sedaj uporabljamo računalnik, tako smo hitreje pri kalkulacijskih podatkih.

Dolga leta smo imeli nekako stalni proizvodni program, zadnja leta pa smo ga močno razširili. Mislim, da je to dobro. Mi sedaj šele iščemo pravi izdelek. Išče mo proizvod, ki bi ga potreboval tudi svetovni trg. Naš nadaljnji program mora biti tak, da bomo izvozili dvajset odstotkov proizvodnje. Mislim, da je sedaj že jasno da bodo finišerji zasegli kar petdeset odstotkov naše celotne proizvodnje.

Na podlagi lanskoletnih rezultatov smo se doma sami krepko lotili reševanja obstoječih problemov in moram reči, da smo največ naredili prav tam, kjer smo beležili največjo izgubo. Vsem je jasno, da gre za obrtniško dejavnost, točneje za drovsko kleparska dela. Pri 10 odstotni realizaciji obrtniške dejavnosti je to znašalo kar 60 milijona dinarjev, kar predstavlja polovico naše lanske izgube. Mislim, da smo tukaj napravili red in da se to ne bo več ponovilo. Tudi Gradis nas pri teh delih drugače obravnava.

Letošnje leto bo za nas še zelo težko saj nam bo primanjkovalo obratnih sredstev. Tudi velike obresti, ki jih plačujemo, bomo težko

sami zmogli. Naš problem je še vedno prodaja, saj bi lahko naredili veliko več kot prodamo. Veliko si obetamo od kooperacijske pogodbe s firmo MBU, saj letos načrtujemo za 100 milijonov dinarjev del s to nemško firmo.

V svetu je veliko zanimanja za naše finišerje. Menim, da jih bomo lahko dobro prodajali, saj dosegamo že sedaj na tujem boljše ceno kot doma. Sicer pa je naše pravilo, da ne prodajamo naših izdelkov v tujini pod ceno. Za asfaltno bazo iztržimo v tujini okoli 300.000 dolarjev, za veliki finišer 120.000 dolarjev, za mali finišer pa okoli 85.000 dolarjev.

Letos bomo v Moskvi na sejmu jugoslovanskega gospodarstva prikazali mali in veliki finišer, ter markirni stroj. Veliki finišer bomo nekaj časa pustili v Sovjetski zvezi na preizkušnji in če se bo za tamkajšnje razmere dobro obnesel, so sovjeti pripravljene kupiti 10 takih strojev. Ta posel bi bil vreden 250 milijonov dinarjev.

Z Bolgari se dogovarjamo tudi za prodajo finišerjev za Nigerijo. Rezultati bodo znani že v kratkem na sejmju v Novem Sadu.

Naš 250 članski kolektiv mora sistemsko rešiti problem obratnih sredstev. Če hočemo delati moramo imeti dovolj materiala, ko pa izdelek končamo in ga ne moremo takoj prodati, gre to v naše breme. Zato imamo veliko obratnih sredstev, saj ne delamo majhnih enostavnih proizvodov. Delamo stroje, ki so sestavljeni iz veliko delov. Od tod tudi velike zaloge materialov. Za letos načrtujemo 2,5 milijarde dinarjev realizacije, v lanskem letu pa smo dosegli nekaj več kot 1,39 milijarde.»

Toliko o ukrepih in nalogah v letošnjem letu direktor KO Maribor Rajko Purnat. Za seboj ima 250 delavcev, ki so trdno odločeni uresničiti zadani program in ni dvoma, da jim ne bi zaupali tudi v Gradisu.

F. Š.

Novice iz »totega konca«

Delavci mariborske GE so zaključili z deli na izgradnji montažne betonske dvorane v Rušah. Novi prostori tovarne bazenske tehnike in kovanih izdelkov Jeklo Ruše so veljali 790 milijonov dinarjev. Novi delovni in poslovni prostori bodo omogočali boljše delo 390 zaposlenimi, lažje pa bo predvsem delo v razširjenih kovaških delavnicah v starih tovarniških stavbah. Skupna površina dveh proizvodnih ladij znaša 2500 kvadratnih metrov. Poleg energetskega objekta so tu še kotlovnica, strugarna ter elektrodelaonica. V prizidku bodo še strokovne službe in splošne tovarniške službe, garderobe, jedilnica in drugi skupni prostori s skupno površino 1250 kvadratnih metrov.

Gradnja mariborskega Slovenskega narodnega gledališča kljub obilici težav napreduje. V tem času kovinci polagajo nove jeklene profile na strehi kazine, kajti stari leseni tramovi so popolnoma dotrajani. Talno gretje je že položeno, veliko dela pa jih še čaka pri obnovi fasade. Kljub »aprilschemu« vremenu z deli niso v zaostanku in gradbeniki menijo, da je rok odvisen predvsem tudi od izvajalcev obrtniških del.

15. maja bodo prišli v Maribor predstavniki sindikata gradbenih delavcev iz Čakovca, kjer bodo gostje mariborskega sindikata. Gostje si bodo ogledali gradisovo gradbišče stanovanjske soseske S-31 in SNG, ogledali pa si bodo tudi film Gradisovih 40 let.

Franjo Štromajer

Potovalna torba za železokrivce

Nič več s polivinilastimi vrečkami

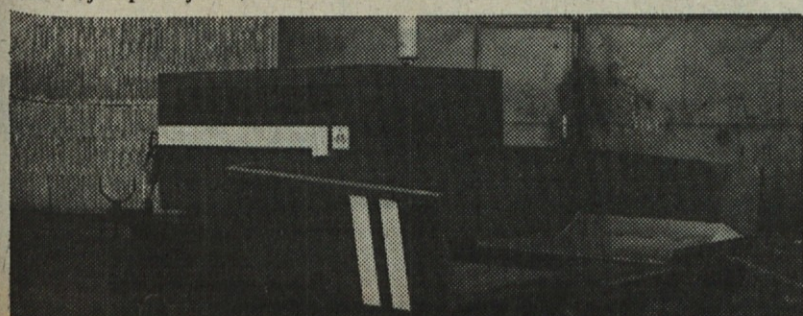
V gradbeni enoti Maribor so se odločili, da železokrivce, ki odhajajo na oddaljena gradbišča, »opremijo« z novimi potovalnimi torbami, na katerih je tudi Gradisov znak. Do sedaj so namreč orodje, delovno obleko in druge stvari prenašali kar v polivinilastih vrečkah ali pa v lastnih potovalkah. Nove potovalke bodo sliko temeljito spremenile, saj poleg strokovnosti daje dober vtis tudi enovitost opreme.

Na posnetku vidimo VK železokrivca Mirka Golubiča, ki drži v roki novo potovalko, s katero bo morda že jutri potoval na Jesenice, ali pa kam drugam.

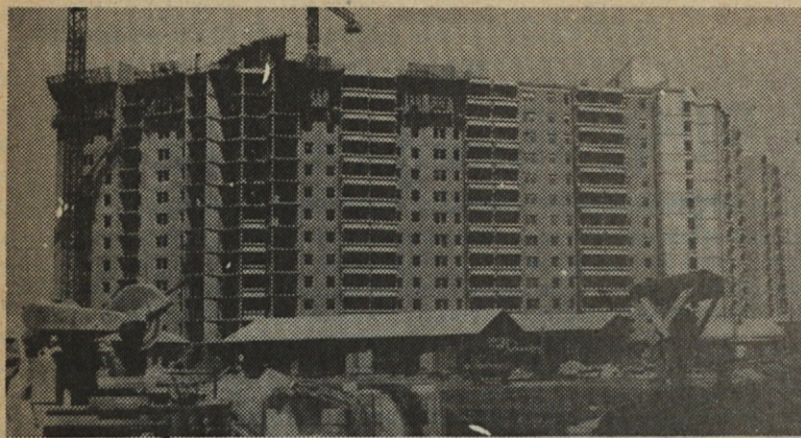
Franjo Štromajer

DANES BO
ST
REGRES !

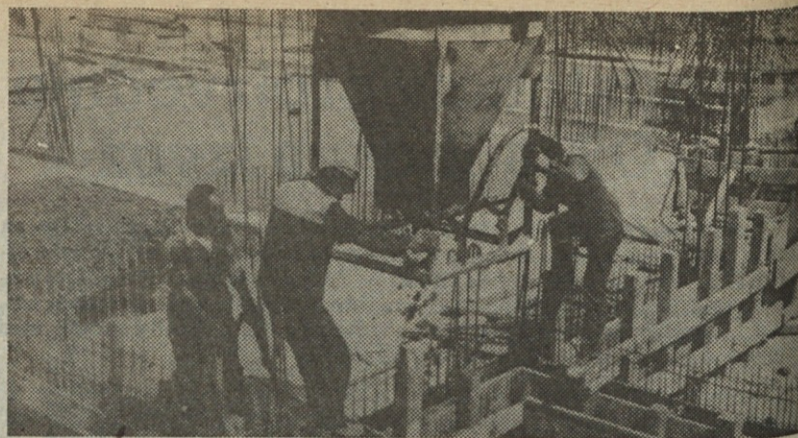
GRADIS BANNER

Mini finišer jeizdelek Kovinskih obratov Maribor

Objekt A 26 (desni del stavbe) je imel tehnični prevzem 8. maja, A 27 pa še gradijo.

Betoniranje temeljev za objekt A 33

Na največjem gradbišču stanovanjskih objektov v Ljubljani

Soseska Fužine — hitra gradnja in nizke cene

Na robu Ljubljane, med reko Ljubljanico, novo Zaloško cesto, ki je sedaj še v gradnji in Fužinsko cesto v občini Moste-Polje raste novo naselje — Fužine. Za slovenske razmere bo to že kar manjše mesto, saj bo v njem živele, ko bo v celoti zgrajeno, v 4078 stanovanjih približno 15.000 prebivalcev. Razen običajnih spremljajočih objektov — trgovin, delavnic, servisov in podobnega, bo imelo tudi dve osnovni šoli in nekaj otroških vrtcev.

Prva etapa gradnje, tista bliže Štepanjskem naselju, je bila končana že pred nekaj leti, sedaj pa dokončujejo še preostali del naselja, ali, kot se uradno imenuje, stanovanjsko naselje MS 4,5 Fužine. To je trenutno največji stanovanjski kompleks v gradnji v Ljubljani, in kar je še pomembnejše, tudi najcenejša stanovanjska zidava.

Projektiranje in izvedba druge in naslednjih etap, ki jih sedaj gradijo, je bilo preko natečaja zaupano Gradisu kot najugodnejšem ponudniku. Delo pri projektu so začeli 3. julija 1980, takrat je bila ustanovljena delovna skupina »Projekt Fužine« za organizacijo in vodenje del. Na pobudo skupščine občine Ljubljana Moste-Polje so se dogovorili, da bosta zaradi velikega obsega del sodelovala pri gradnji še SGP Grosuplje in SGP Pionir iz Novega mesta. Glavni nosilec projekta in gradnje stanovanjskih ter spremljajočih objektov je bil takratni Gradisov tozđ GE Ljubljana okolica, Biro za projektiranje je bil izvajalec projektantskih del in tedanji tozđ GE Ljubljana so izvajalec del.

● Gradis je dobil natečaj tudi zaradi takšne gradnje, ki omogoča fleksibilnost stanovanj, to je možnost, da se razporeditev notranjih prostorov spreminja po želji kupca. Pri najmanjših stanovanjih, razpon velikosti je od 34 do 83 kvadratnih metrov, sta možni dve varianti, pri največjih pa štiri. Glede na zadovoljstvo vseh, ki so bili seznanjeni z možnostjo različne notranje ureditve, izgleda da je to dobra rešitev in da bi bilo dobro s tem nadaljevati tudi v bodoče.

Investitor projekta je bila na začetku gradnje Samoupravna stanovanjska skupnost občine Moste-Polje. Kasneje so od namenske gradnje prešli na zidavo za trg, tako, da je Gradisov tozđ Gradbena operativna Ljubljana prevzel tudi investitorske posle.

Na gradbišču

Janez Bukovec, vodja gradbišča, si je le s težavo odtrgal uro časa za razgovor, tako je bil zaposlen. Na tako velikem gradbišču mu nikoli ne zmanjka dela, in zavzetost za delo vseh na gradbišču mu je dala možnost, da malo pohvali delo Gradisa: »Vsa dela izvajamo v roku, včasih celo pred rokom. Nizke cene pa dosežemo tudi z dobro organizacijo dela.«

Hitra gradnja in nizka cena nikaor ne vplivata na kvaliteto dela, celo nasprotno, zidajo tako kvalitetno in vestno, da so jih že nekajkrat pohvalili predstavniki različnih institucij, ko so si ogledali gradbišče.

»V drugi etapi gradnje na Fužinah smo prvič pri nas za izdelavo opažev uporabili sistem vzdolžnega tunela — ki je precej hitrejši kot klasične metode postavljanja opažev za betoniranje. Tehnologija takšne gradnje pa je v celoti Gradisova,« je tovariš Bukovec pojasnil enega od vzrokov za hitro gradnjo.

Na ta način so dosegli dnevni takt dveh stanovanj v etaži. V enem dnevu postavijo opaž, zvežejo armaturo, položijo cevi za električne inštalacije in zabetonirajo; slednje običajno naredi druga izmena. Da se ta ciklus lahko ponovi že drugi dan — to je razopaženje, izlčenje in ponovitev celotnega postopka iz prejšnjega dne, beton ogrevajo, da do naslednjega dne doseže trdnost marke MB 10 (po starem marka 100). Se-

grevajo ga stalno, pozimi seveda bolj kot poleti.

Po končanem betoniranju oblagajo zunanje stene z 10 centimetrov debelim tervolom in montirajo armirano betonske montažne fasadne plošče, ki imajo zunanjo stran iz prane kamna in jih izdeluje Gradisov tozđ Obrat gradbenih polizdelkov.

Ves postopek — betoniranje skeleta stavbe, toplotno izoliranje, pritrjevanje fasadnih plošč — izvajajo hkrati od tal do vrha, tako da ni običajnega naknadnega izdelovanja fasade.

Tudi grobe inštalacije in obrtniška dela izvajajo istočasno z rastjo stavbe — tako napeljavajo centralnega gretja, plinsko in vodovodno napeljavajo, pa montažo oken in balkonskih vrat. Že med gradnjo vgradijo tudi sanitarne kabine, ki jih izdeluje Gorenje-Varstroj. Tako celotne kopalnice, tudi opremljene s ploščicami, z dvigalom samo postavijo na željeno mesto in zvežejo inštalacije iz kabine na napeljavajo v stavbi.

Hitrejšo gradnjo omogočajo tudi delovni in lovilni odri, ki jih pomikajo navzgor hkrati z rastjo objekta, tako da sploh ne uporabljajo klasičnih zidarskih odrov.

Druga in naslednje etape bodo imele skupaj 2769 stanovanj s skoraj 171 tisoč kvadratnimi metri uporabne površine. Največ stanovanj bo zgradil Gradisov tozđ GO Ljubljana — od dvajset velikih objektov s pritličjem in s sedmimi do dvanajstimi

● Leta 1983 so poostrili predpise o zvočni izolaciji stanovanj, med drugim so zahtevali dušenje zvoka za 30 decibelov pri vhodnih vratih prve kvalitete. Ker z materiali iz projekta to ni bilo mogoče doseči, so problem rešili na gradbišču samem z improvizacijo — z dodatnim tesnilom na krilu vrat in montiranjem praga so dosegli zahtevano normo.

etažami je bilo Gradisu zaupano 13 poslopij. Od teh jih je 8 že vseljenih, eden je pred vselitvijo in eden pred tehničnim pregledom, tri pa še gradijo.

Pionir gradi pet visokih stavb, nižje objekte s pritličjem in tremi etažami pa gradijo Grosupeljšani. Preostali dve visoki stavbi bo verjetno tudi naredil GOL.

Kot se pogosto dogaja pri nas, pa je slabo poskrbljeno za okoli 4000 prebivalcev, ki so se že vselili v nova stanovanja druge etape — nimajo niti ene trgovine. Ker ni sredstev za otroške vrtce, so morali štiri stanovanja preurediti tako, da so tam omogočili varstvo otrok.

Samo delo Gradisa pa poteka v zadovoljstvo vseh — kupec, ki dobi kvaliteten stanovanj, urejena po njihovih željah v dogovorjenem roku, in Gradisa, ki mu s takšnim načinom gradnje zagotovo ne bo zmanjkalo naročil — in dela.

M. M

Še zadnja popravila in olepšave pred tehničnim prevzemom objekta A 26

Sekretarji OO ZK o gradnji Jeklarne 2 na Jesenicah

Gradnja Jeklarne 2 — prioriteta nalogá vseh

Da bi dali svoj prispevek k reševanju problematike gradnje Jeklarne 2 na Jesenicah, so se 7. aprila sestali sekretarji osnovnih organizacij ZK iz Gradisovih tozdov, ki sodelujejo pri gradnji jeklarne. Sestanka sta se udeležili tudi vodstvi tozda GE Jesenice in Železarne, predsednika problemskih konferenc OO ZK Gradisa in Železarne ter predstavniki občinskega komiteta ZK Jesenice in medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko. Na dogovoru so pogrešali le predstavnike vodstva Gradisa.

Po uvodnem seznanjanju s trenutnim položajem na gradbišču in podrobnejšim prikazom stanja na posameznih objektih, je direktor tozda GE Jesenice Božo Lukač opozoril na sklep projektne sveta z dne 19. marec 1986 v katerem je postavljena zahteva prve prioritete del za objekte Jeklarne 2, kar pomeni, da se naj oba glavna izvajalca (Gradis in Rudis) z njihovimi dobavitelji v največji meri angažirajo pri reševanju vseh problemov ter ponudijo za delo na Jeklarni 2 vse svoje najboljše kadre. Na tem sestanku je prioriteto s strani Gradisa potrdil in zagotovil predsednik poslovodnega odbora Franc Kositer.

V nadaljevanju razprave je sodeloval tudi predsednik KPO Železarne Boris Bregant, ki je dejal, da v Železarni upajo, da bo Gradis realiziral svoje obveznosti pravočasno, saj vztrajajo pri tem, da vsi izvajalci dosledno izpolnjujejo termenske pplane, četudi je treba delati ob sobotah, nedeljah in praznikih. Izgradnja Jeklarne 2 zahteva, zaradi velikih vsot in izredno visoke stopnje inflacije v času gradnje, zaključek del v postavljenem roku, v času gradnje, prihodnje leto. Zamuda bi pomenila ogromno povečanje stroškov, kar je nedopustno.

Naslednji razpravljalci so se dotaknili problematike nadurnega dela, dela ob sobotah, nedeljah in praznikih, preobremenjenosti delavcev, ne najboljše obveščeniosti delavcev glede izpolnjevanja prevzetih obveznosti, slabih možnosti za športno-rekreativno in kulturno dejavnost itd.

Po končanih razpravah so bili sprejeti naslednji sklepi:

— Izgradnjo objektov Jeklarne — 2 Jesenice sprejme Gradis kot svojo prioriteto zadoožitev, kar je zagotovil predsednik KPO tov. Kositer na razgovoru dne 19. 3. 1986 ob prisotnosti predsednika skupščine SRS, predsednika IS SRS in predsednika GZS. Pojem oziroma beseda »prioriteta«

se mora v danem primeru v Gradisu opredeliti s konkretnimi obveznostmi, ki jih morajo izpolniti odgovorni delavci v DO (zadolženi: KPO Gradisa in direktorji tozdov).

— Gradis tozd GE Ravne se mora po zaključku del na objektu trafopostaje in skladišča olj vključiti v gradnjo drugih objektov na Jeklarni v skladu z njihovo pisno obveznostjo, da bodo sodelovali s petdesetimi delavci do konca gradnje Jeklarne — 2, dano na začetku gradnje (zadolžen: direktor tozda GE Ravne).

— Gradis tozd GE Maribor mora poleg prevzetih obveznosti v nadaljevanju prevzeti še dodatne, glede na potrebe gradnje Jeklarne — 2 (zadolžen: direktor tozda GE Maribor in direktor tozda GE Jesenice).

— Na nivoju Gradisa je treba doseči trdnejši dogovor, da v primeru dodatnih potreb, prevzame nekatere obveznosti pri gradnji Jeklarne — 2, tudi tozd Gradbena operativa Ljubljana (zadolžen: podpredsednik KPO tov. Zaletelj in direktor tozda GO Ljubljana).

— sekretarji OO ZK sodelujočih tozdov Gradisa bodo tekoče spremljali izgradnjo Jeklarne — 2 in v primeru kritičnosti s politično aktivnostjo članov ZK sprejemali ustrezne ukrepe. Sekretarji OOKZ sodelujočih tozdov v Gradisu se bodo po potrebi še sestali, če bo situacija izgradnje tako narekovala (zadolžen: tov. Potočki — sekretar OOKZ tozda Ge Jesenice, tov. Hraščanec — predsednik stalne problemske konference OOKZ Gradisa).

— Na vsaki konferenci direktorjev Gradisa naj bo podana kritična informacija o gradnji Jeklarne-2 na osnovi katere se bodo sprejeli potrebni ukrepi (zadolžen: tov. Kositer, tov. Lukač).

— S kratko informacijo o poteku gradnje Jeklarne-2, bodo seznanjeni delegati delavskega sveta Gradisa na svojih sejah (zadolžen tov. Lukač).

— Z ustrezno politično aktivnostjo članov ZK v posameznih tozdih Gradisa je treba zagotoviti, da se bodo dela izvajala na Jeklarni-2 tudi v času prvomajskih praznikov, posebno na objektih, ki so v kritični fazi gradnje. V nobenem primeru pa se ne sme dopustiti, da se odsotnost z gradbišča razširi, še na dneve, pred ali po prvomajskih praznikih (zadolženi vsi sodelujoči tozdi Gradisa).

— Preveriti je operativno možnost, da se poveča delovna sila v sobotah in nedeljah z delavci,

ki sicer delajo na drugih gradbiščih (zadolženi tehnični vodje posameznih tozdov Gradisa).

— Obvezno je zagotoviti delavcem na gradbišču Jeklarne-2 potreben standard — na gradbišču in nastanitvi ter pri prehrani (zadolžen tozd GE Jesenice in sodelujoči tozdi).

— Delavci Železarne in Gradisa naj pospešeno pristopijo k reševanju odprtih vprašanj in zahtev (zadolženi: KPO, tozd Inženiring, tozd GE Jesenice).

— Čimprej je treba uvesti dodatno finančno stimulacijo delavcev za delo v prostih dnevih (zadolžena Železarna Jesenice).

— Delo na gradbišču Jeklarne-2, se ocenjuje kot posebno nevarno za življenje in varnost delavcev, zato mora biti nenehna strokovna koordinacija vseh sodelujočih izvajalcev (zadolžen Božo Šef, varn. inž. v Gradisu, Alojz Skol, varn. inž. tozda GE Jesenice).

— S politično aktivnostjo je treba spodbujati dobre medsebojne odnose med delavci sodelujočih tozdov Gradisa (zadolženi vsi sodelujoči).

— Zagotoviti bo treba, da se nadurno delo opravljeno na Jeklarni-2 smatra kot delo v podaljšanem delovnem času, ki se šteje v pokojninsko osnovo. Prav tako je treba vzeti na znanje, da delavci na Jeklarni-2 opravijo več kot 30 ur v podaljšanem delovnem času mesečno, kar je v nasprotju z določili Zakona o delovnih razmerjih, vendar tako potrebo opravičujejo dane okoliščine.

— Višino osebnih prejemkov, delavcev Gradisa na Jeklarni-2 je treba sprotno usklajevati med tozdi, še posebno izpolačila po uspehu ter prejemke iz materialnih stroškov (zadolženi vsi sodelujoči tozdi Gradisa).

— Poskrbeti za rekreacijo delavcev na kulturnem in športnem področju s strokovno pomočjo kulturnega animatorja v Gradisu (zadolžena DSSS Gradisa).

— Vzpostaviti je treba sodelovanje OO ZS tozdov Gradisa, ki so vključene v izgradnjo Jeklarne-2 in konferenco sindikata Železarne Jesenice za popestritev športno-rekreativne in kulturne dejavnosti (zadolžene OO ZS sodelujočih tozdov Gradisa).

— Izdelati je treba varnostno oceno s poudarkom na možne posledice trenutne velike koncentracije delavcev na jeseniškem območju (zadolžen tozd GE Jesenice).

C. P.

Spomladanski zagrebški velesejem

Gradis z novimi proizvodi

Spomladanski zagrebški velesejem, ki združuje kar devet sejmov raznih dejavnosti, se je v veliki meri usmeril v široko potrošnjo. To kaže tudi skoraj 2000 razstavljalcev iz 18 držav sveta. Seveda je največ razstavljalcev iz Jugoslavije, med katerimi je bil tudi Gradis.

Če se omejimo le na gradbeni sejem, ki je tokrat 13. po vrsti, se ne moremo znebiti vtisa oz. primerjave s pravkar končanim sejmom Baumo v Münchnu. Skromnost pri razstavljenih eksponatih in togost pri predstavitvah so samo osnovni pokazatelji, da bo naše gradbeništvo kar še nekaj časa v krizi. Kot kaže so minili časi, ko se je na 80.000 kvadratnih metrov odprtih površin trlo tujih razstavljalcev, saj so lahko večino svojih proizvodov prodali še pred sejmom. Danes zaradi znanih

razlogov tak nakup ni več možen in tuji razstavljalci gradbene opreme vse manj zahajajo na naše sejemske prireditve.

Gradis se je na svojem razstavnem prostoru predstavil s standardnim programom, ki je imel tudi nekaj novosti. Predstavili smo najnoviji tip betonarne, v sodelovanju z ZRMK pa tudi penostroj za izdelavo penobetona. Od belega programa smo predstavili še pralni valj, medtem ko je bil črni program zastopan s finišejem, reciklirko, mar-

kirnim strojem in gumi valjarjem.

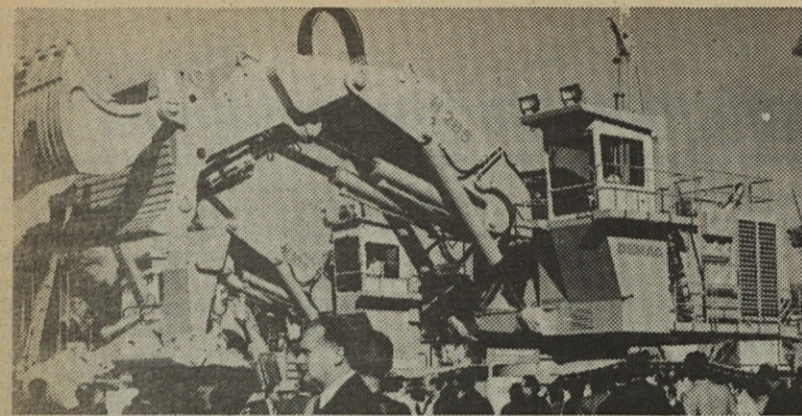
Zanimanje za montažno hišo je bilo nekoliko manjše kot jeseni, vendar pa je tudi sicer spomladanski

sejem slabše obiskan kot jesenski, zato se kaže do jeseni še bolje pripraviti.

Matija Krnc

Predstavljena je bila tudi nova kontejnerska betonarna SB 90 s kapaciteto 90 kubikov betona na uro

Ob demonstraciji najtežjih strojev so se v bližini tresla tla pod nogami

21. mednarodni gradbeni sejem

Bauma '86 — München

Münchensko sejmišče je bilo v začetku aprila ponovno središče svetovnega gradbeništva. Na svojih 369.000 kvadratnih metrov razstavnih površinah se je predstavilo več kot 1300 razstavljalcev iz vsega sveta, med katerimi, žal, ni bilo nobenega iz Jugoslavije. To pa še ne pomeni, da v Münchnu ni bilo Jugoslovanov, saj so številne agencije pripravile strokovne ekskurzije na to zanimivo prireditve, ki je vsake tri leta. Tudi skupina gradisovcev si je ogledala to prireditve.

Za opisovanje poti bi bilo škoda prostora, saj je bilo na razstavnem prostoru toliko zanimivosti, strojev, opreme in vsega kar sodi h gradbeništvu, da bi lahko izdali posebno število glasila, če bi vsakemu področju namenili vsaj nekaj vrstic. Zato najprej nekaj o vsebini sejemske prireditve.

Ker je sejem le vsake tri leta, so na njem prikazane predvsem novosti in izboljšave od zadnje prireditve. Letih ni bilo tako malo, saj so bili prisotni vsi proizvajalci, ki v gradbeništvu nekaj pomenijo.

Posebni poudarek je bil na gradbenih strojih in strojih za proizvod-

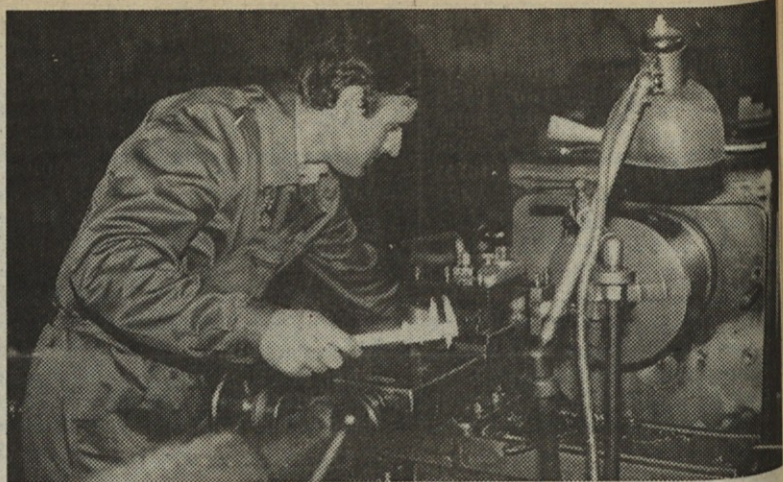
njo gradbenih materialov. Teh je bilo zares veliko in prav zanimiv je bil boj za uspešno predstavitev. Tu domiselnosti res ni manjkalo. Predstavitev največjih mamutskih dozerjev z žlico do 20 prostorskih metrov do najmanjših strojev, ki bi bili bolj primerni za igranje kot za delo, so bile zanimive tako za strokovnjake kot tudi navadne obiskovalce. Tudi pogled k vrhu 1200-tonskega avtodvigala in drugih več kot 100 m visokih žerjavov je marsikomu razgibal vratne mišice.

Seveda je bilo tako, kot se za nemško organizacijo spodobi vse na svojem mestu. Posamezna področja dejavnosti skupaj, tako da ob vsem

prostranstvu ni bilo nepotrebnega tekanja. Tudi v vseh 28 halah, kjer je bila razstavljena oprema, je bilo tako. Seveda je največ zanimanja pritegnila računalniška tehnika, ki se vse bolj uvaja ne samo pri proizvajalcih opreme, temveč tudi v gradbeništvu samem. Predkalkulacije, kalkulacije, pokalkulacije, izdelave raznoterih variant ponudb in idejnih projektov z vsemi izračuni in načrti prav tako v celoti izdelani s pomočjo računalnikov, so že nekaj vsakdanjega in se iščejo le še nove in nove možnosti oz. programi.

Tako je vsak obiskovalec, ki je kakorkoli povezan z gradbeništvom našel tudi nekaj iz svojega področja. Tudi v Gradisovo skupino je bilo tako, saj je bil vsak zadolžen za podrobnejši ogled nekaj posameznih proizvodov. Tako je strokovna ekskurzija, ki jo je organiziral center za izobraževanje povsem uspeša v obojestransko zadovoljstvo.

Matiia Krnc

Strugarji so tekmovali v Kovinskih obratih Ljubljana

6. delovno tekmovanje kovinarjev Ljubljane

Kje ste bili, Gradisovi strugarji?

Od 17. do 19. aprila so se kovinarji Ljubljane srečali na 6. delovnem tekmovanju. Srečali so se v času prizadevanj in naporov za povečanje kvalitete delavnikov gospodarjenja, za povečanje materialne osnove dela, za zboljšanje delovnih in življenjskih razmer in za razvijanje ustvarjalnih sposobnosti neposrednih proizvajalcev. Ker je bilo srečanje ravno v času 10. kongresa Zveze komunistov Slovenije in takoj po 11. kongresu Zveze sindikatov Slovenije, je potekalo pod geslom »Hočemo-Znamo-Zmoremo.«

Ljubljanski kovinarji so tekmovali v posameznih delovnih organizacijah. Strugarji so nastopili v Kovinskih obratih Ljubljana, ostali pa v Litostroju, Saturnusu, Elektro Ljubljana, Avtomontaži, v šolskih delavnicah Tehničnih šol, Iskri, Tovarni kovinske galanterije, Avtomontaži in Avtoobnovi.

Kovinarji njih 220, je nastopilo v naslednjih panogah: brusilci, rezkalci, strugarji, orodjarji, strojni kovači, ključavničarji, livarji, varilci, avtomehaniki, modelni mizarji in obrtni elektrkarji.

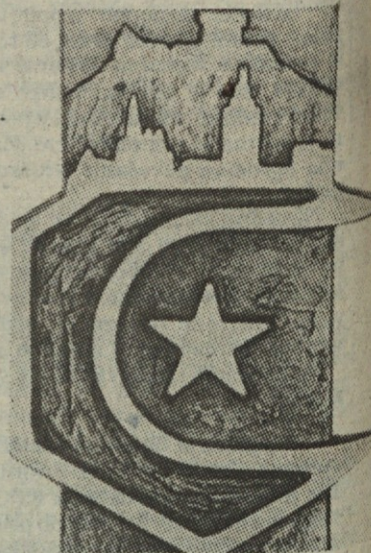
Kovinski obrati so gostili 30 strugarjev. Tekmovanje je potekalo tako, da so nastopajoči najprej opravili teoretični del tekmovanja, naslednji dan pa še praktičnega. Ker je tekmovalo kar lepo število strugarjev, je praktični del tekmovanja potekal v petek in soboto 18. in 19. aprila. Najboljši je bil Marjan Černivec.

Po dva najboljša tekmovalca iz vsake skupine se bosta udeležila republiškega tekmovanja, ki bo od 5. do 7. junija na Ravnah na Koroškem.

Tekmovanje kovinarjev je dober motiv za stalno izobraževanje delavcev in dviganje ravni tehnične kulture.

Gradisovi strugarji žal niso nastopili, kljub temu, da so lani po tihem obljubljali, da se bodo že letos pomerili s kolegi iz drugih delovnih organizacij, vendar so na obljubo očitno pozabili. Mogoče pa bo prihodnje leto drugače, saj pregovor pravi, da v tretje gre rado.

C. P.

1. športne igre upokojencev Gradisa

22. maja v Ljubljani

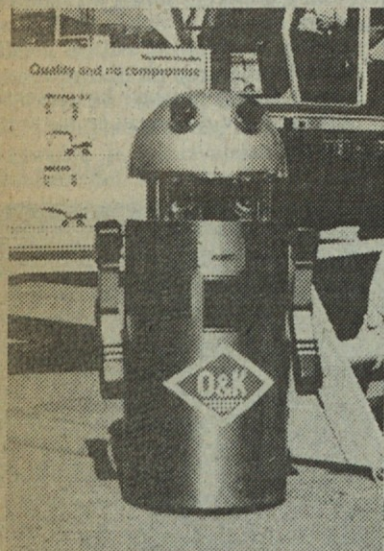
Društvo upokojencev Gradisa je zelo aktivno. Poleg ostalega bodo letos pripravili 1. športne igre za svoje člane. Igre bodo 22. maja na Starem Vodmatu v Ljubljani.

Upokojenci bodo nastopili v streljanju, kegljanju, balinanju in šahu. Želimo jim veliko športnih uspehov. O igrah upokojencev in rezultatih pa več v prihodnji številki.

C. P.

bauma 86[®] München

Pri firmi O&K so si omislili kar robota, da je obveščal obiskovalce o proizvodih, predvsem pa je vzbujal pozornost s svojim »tekanjem« pred razstavljenimi stroji

Uporaba prednapetega betona

V korak s svetovno tehnologijo

Letošnji, deseti jubilejni kongres za prednapete betone, je bil v New Delhiju v Indiji. Gostitelj je bilo Indijsko nacionalno društvo za prednapete betonske konstrukcije, organizator pa, kot ponavadi, mednarodno združenje FIP. Takšna strokovna srečanja dajejo veliko vzpodbudo domačinom pri tovrstni gradnji. Leta 1974 je bil kongres prvič v New Yorku in Amerika je v času po njem za prehitela evropsko celino v poznavanju in uporabi te vrste tehnologije.

Gostiteljica Indija je bila na srečanje tudi po tej strani dobro pripravljena, saj so lahko pokazali ogromno veličastnih objektov, zgrajenih iz prednapetega betona, ki se jih ne bi sramoval niti razviti svet, pa so jih projektirali in naredili Indijci sami.

Vukašin Ačanski: »V Jugoslaviji, posebno pa še v Gradisu, imamo strokovnjake, ki se lahko na področju prednapetega betona postavijo ob bok razvitim državam.

Profesor Vukašin Ačanski, diplomirani inženir gradbeništva, iz Biroja za projektiranje Maribor je podal nekaj vtisov s kongresa: »Običajno se na teh srečanjih zbere približno 2000 strokovnjakov za prednapeti beton. Tudi v New Delhiju je bilo tako, le da je bilo zaradi oddaljenosti dežele samo polovica tujcev, ostali so bili Indijci. To pa je pokazalo na veliko zanimanje za gradnjo takšnih objektov v Indiji. Kongres je trajal polne štiri dni od jutra do mraka. V glavni dvorani so udeleženci brali svoje strokovne referate, ki so bili pred tem že natisnjeni v treh debelih knjigah. Istočasno so v sosednjih prostorih prikazovali strokovne filme, diapozitive in video projekcije, v eni od dvoran so prikazali najnovejše dosežke na tem področju ter naprave za prednapenjanje. V enem od prostorov so tisti, ki niso oddali svojih prispevkov, v pisni obliki na plakatih in posterjih prikazovali svoje tehnološke dosežke. V štirih manjših prostorih so se odvijali strokovni pogovori o posamezni problematiki.

Bilo je res naporno, a hkrati izredno zanimivo. Iz Gradisa smo bili štirje, tako da smo nekako uspeli slediti celotnemu programu. Še sreča, da je bilo veliko pisnih publikacij, naredil pa sem tudi precej diapozitivov. To nam bo koristilo pri

našem nadaljnem raziskovalnem delu, meni pa še na mariborski Tehniški fakulteti, kjer predavam študentom na oddelku VTO gradbeništvo.

Lahko rečem — po vsem tem, kar sem na kongresu videl novega, v Jugoslaviji, pa tudi v Gradisu, ne zaostajamo za svetovno tehnologijo.

Trdim lahko celo, da smo v koraku z razvitim svetom. Naš mariborski Gradisov biro slavi letos 30. obletnico in prav strokovnosti dajemo že vsa leta velik poudarek. Tako se udeležujemo teh kongresov že od leta 1960, ko je bil kongres v Parizu. Na vseh do sedaj smo imeli tudi svoje referate v pisni obliki. Tako smo v Londonu predstavili industrijsko gradnjo mostov po sistemu Gradis, na simpoziju v Vancouveru pa sem predstavil gradnjo mariborskega dvoetažnega mostu.

Na letošnjem kongresu v New Delhiju so Jugoslavijo zastopali beograjski strokovnjaki, ki so prikazali gradnjo surčinskih letaliških zgradb. To je predstavljalo pravo novost v tovrstnih gradnjah, saj so bili posamezni razponi nosilcev iz prednapetega betona dolgi tudi 138 metrov.

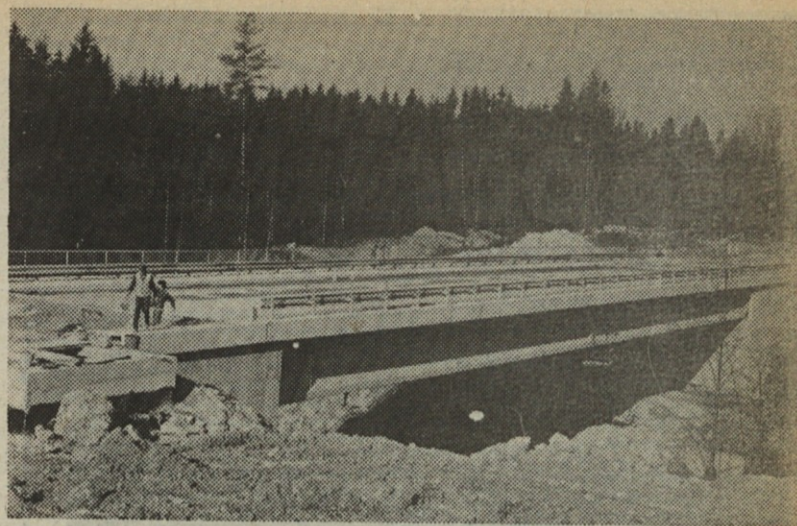
Kakšna pa je bila letošnja glavna tema kongresa?

V. Ačanski: »Kakor da bi slutili černobilsko katastrofo. Glavna tema tega 10. jubilejnega kongresa so bili prav zaščitni hrami, ki varujejo nuklearni reaktor. Nesporno dejstvo je, da lahko dobro izdelan zaščitni hram v celoti prepreči katastrofo, ki se je pred dnevi pripetila v Sovjetski zvezi. V svetu poznajo nekaj vrst izvedbe zaščitnih hramov, mi smo seveda obravnavali dosežke izvedene s pomočjo prednapetega betona.

V svetu vlada veliko zanimanje za tovrstno gradnjo zaščitnih oblog, dosegli pa smo tako stopnjo tehnološke zanesljivosti, da so reaktorji, obdani s tem plaščem, popolnoma varni. Drugo vprašanje pa so radioaktivni odpadki. Šved Erikson, ki je predsednik mednarodne komisije za nuklearke pri našem mednarodnem združenju FIP, je na kongresu

Tenth International Congress of the FIP
New Delhi, February 16-20, 1986

Most Kokra iz prednapete konstrukcije zgrajen po sistemu Gradis. Po tej tehnologiji bodo zgrajeni tudi vsi premostitveni objekti v Višegradu

ponovno potrdil, da je tehnologija gradnje in obratovanje takih elektrarn popolnoma varna, v kolikor se graditelji, oziroma investitorji, držijo naših navodil. Problem odpadkov po tehnologiji, po kateri sedaj proizvajamo energijo v nuklearnih elektrarnah, pa po njegovem mnenju ne bo rešljiv še nadaljnjih 30 let.

Mogoče je Černobil opomin in svarilo človeštvu, predvsem pa graditeljem podobnih elektrarn, da morajo nuklearne imeti zaščitni hram, čeprav to nekoliko pódraži gradnjo. Stroški posledic po vsem svetu pa so sedaj tisočkrat večji. 60 odstotkov nukleark v svetu ima zaščitne hramove iz prednapetega betona. Tu vodijo Francozi, Nemci pa imajo zaradi goste naseljene dežele še posebne varnostne predpise, ki so zelo strogi. Zaščitni hram mora med drugim brez posledic prenesti udarec potniškega aviona. To pa je že res velika varnost.

Tudi naša jedrska elektrarna v Krškem ima preizkušen zaščitni hram iz jeklene obloge in armiranobetonske konstrukcije. Mislim, da

bodo sedaj v svetu veliko bolj upoštevali naše izsledke na teh kongresih, pa tudi naše delo.«

O čem pa je še tekla beseda v New Delhiju?

V. Ačanski: »Veliko novega je bilo prikazanega in razloženega v zvezi z gradnjo velikih premostitvenih objektov, kot so mostovi, vialdukti in podobno. Največji most, narejen po tehnologiji prednapetega betona, je ta čas v Avstraliji. Avstralski in švicarski strokovnjaki so izdelali most z razponom 260 metrov brez vmesnih podpornikov. Tudi mariborski Titov most je narejen po tej tehnologiji, in je s svojimi 105 metri veljal leta 1963 za petega na svetu. Tudi za dvoetažni most v Mariboru je med tehnologi iz celega sveta veliko zanimanje. Zato lahko trdim, da imamo v Jugoslaviji, posebno pa še v Gradisu strokovnjake, ki se lahko na področju prednapetega betona postavijo ob bok razvitim državam.«

Prihodnji tak kongres bo čez štiri leta v Hamburgu.

Franjo Štomajer

Abrahami!

Prišel je pote Abraham,
te popeljal v svoj hram.
Ne skrbi, če je mimo pol stoletja,
pri nas si deležen večnega poletja!

Kot vsak mesec, tako tudi maja nekaj naših sodelavecev praznuje 50. rojstni dan. Tokrat nam je računalnik izpisal dvanaest imen in sicer:

- Stane Štepic — Gradbena operativa Ljubljana
- Stjepan Crnić — GE Jesenice
- Dragutin Hohnjec — GE Celje
- Bečir Huskić — Gradbena operativa Ljubljana
- Ivan Karadžija — Gradbena operativa Ljubljana
- Franc Klančar — GE Nizke gradnje Maribor
- Štefan Leskovar — Kovinski obrati Maribor
- Rašid Omerović — GE Jesenice
- Jelena Ozvaldić — GE Maribor
- Ivan Pavić — GE Nizke gradnje Maribor
- Peter Vlah — Ge Maribor
- Anton Zadavec — OGP Ljubljana

Vsem 50-letnikom iskreno čestitamo!

M. F.

Uspešno izobraževanje

Krepitev družbene samozaščite

Družbena samozaščita se, kot množična družbena aktivnost, krepi in uveljavlja z najširšo dejavnostjo delovnih ljudi. Za uveljavitev tega cilja je, med drugim, pomembno tudi izvajanje programa izobraževanja in usposabljanja s področja splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

V okviru tega programa smo za posamezne skupine delavcev v tozdih že lansko leto organizirali predavanja in potem tudi preizkus streljanja s pištolo. Prvi letošnji tečaj je bil organiziran za delavce Delovne skupnosti skupnih služb. Usposabljanje je bilo uspešno opravljeno, sama izvedba pa je bila ocenjena kot dobra in potrebna, kar so potrdili tudi udeleženci sami. Tudi streljanje s pištolo ni povzročilo nobenih problemov.

Nadaljevanje programa usposabljanja pripadnikov narodne zaščite naj bi bilo izpeljano tudi v tozdih.

C. P.

Dober začetek teniških igralcev Gradis-Branika

Za uvod štiri zmage

Začetna štiri kola v 1. zvezni teniški ligi so pokazala, da je teniški klub Gradis — Branik resen kandidat za osvojitve naslova najboljšega v državi.

To ni niti presenetljivo, če vemo, da so ne tako dolgo tega že bili v samem vrhu. Veliko je k uspehu pripomoglo načrtno delo z mladimi, saj so tu Žibrat, Draš, Majhen, Markovič, Božič in še kdo, ki meša račune tudi že nekaterim renomiranim tekmovalcem. Sicer pa tekmujejo še Grmovšek, Jaušovec in Košak, ki so s svojim znanjem in rutino še kako pomagali doseči te izvrstne rezultate.

V prvem kolu je Gradis — Branik v Mariboru premagal Medveščak s 7:2, Sloboda pa v drugem kolu, prav tako doma, z rezultatom 5:4. V tretjem in četrtem kolu so gostovali v Splitu. Najprej so premagali gostitelje s 7:2, nato pa še Jug iz Skopja z enakim rezultatom. Ostali izidi: Sloboda (Tuzla) : Jug 6:3, Crvena zvezda : Mladost 8:1 in Partizan : Medveščak 7:2.

F. Š.

35. letne ŠIG Slovenije bodo 7. junija Predtekmovanja skoraj končana

Za letošnja tekmovanja gradbenih delavcev Slovenije je ponovno več zanimanja kot pretekla leta. Še posebno to velja za mali nogomet in kegljanje. Skupno se je za letošnje igre prijavilo 254 ekip iz 57 delovnih organizacij.

Predtekmovanja, ki so končana že v celoti, razen malega nogometa, ki bo zadnje soboto maja v Kopru, so prinesla Gradisovim ekipam dobre rezultate, saj se je večina uvrstila v finale, ki bo 7. junija v Novem mestu v organizaciji GIP Pionir. Zanesljivi finalisti iz predtekmovanj so tekmovalci v šahu, streljanju moški in ženske, namizni tenis moški in ženske, odbojki moški in ženske.

Vsem našim finalistom želimo obilo uspehov in športne sreče tudi v finalu.

Matija Krnc

Na nogometnem turnirju je zmagalo moštvo GE Maribor

Nastopile so samo tri ekipe

Prvomajski nogometni turnir

Pred prvomajskimi prazniki so v Mariboru organizirali turnir v malem nogometu. Organizator turnirja, GE Maribor, je pričakoval veliko prijav, pa so se žal na dan turnirja pojavile v Mariboru le tri ekipe. Iz Maribora sta bili ekipe domačinov in kovinskih obratov Maribor, iz Ljubljane pa ekipa Gradbene operative.

Na igrišču TVD Partizan na Studencih sta se najprej pomerili ekipe KO Maribor in GOL-a in se razšli z rezultatom 0:5. V drugem kolu so nogometaši GE Maribor visoko premagali kovince in jim nasuli kar 12 golov. V finalnem obračunu pa sta se srečali ekipe GE in Maribor in GO Ljubljane, zmagali so Mariborčani z rezultatom 4:1.

Tako je bil vrstni red naslednji: 1. GE Maribor, 2. GO Ljubljana in 3. KO Maribor.

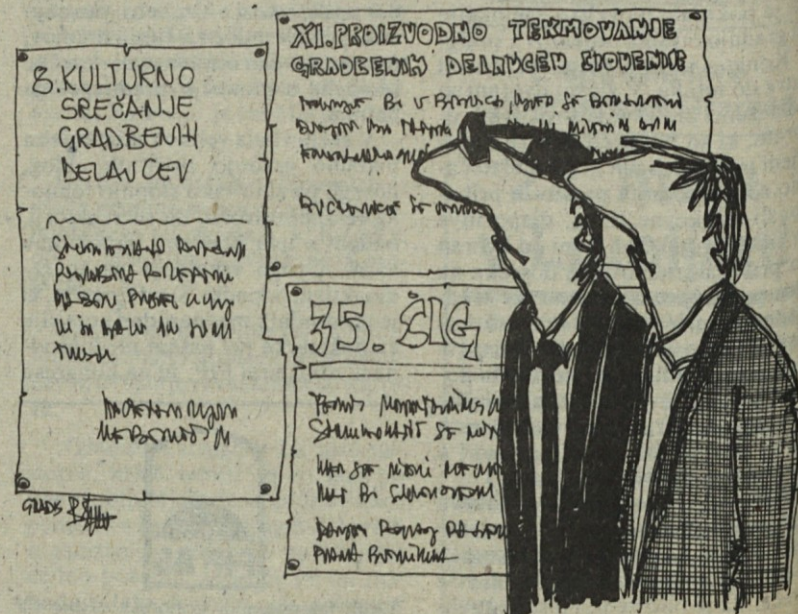
Da so zmagali res trenutno najboljši nogometaši, pove že razlika v golih, saj je ta pri zmagovalcih znašala kar 16:1. Med najboljših strelce so se vpisali Smajo Smajlovič, Milo-

rad Gajič s po štirimi zadetki, ter Hasan Dulič, ki je dosegel tri gole, vsi pa so iz ekipe zmagovalcev GE Maribor.

Posebne čestitke veljajo tudi trenerju in tehničnemu vodji mariborske ekipe Sokolu Šaliji.

FRANJO ŠTROMAJER

Dopisujte v glasilo

— Tokrat imamo ponovno priložnost, da bomo med gradbeniki prvi, najboljši itd...

Kegljači Gradisa so republiški prvaki

Volilna skupščina KK Gradis

Sredi aprila sta minuli dve leti od zadnje skupščine kegljaškega kluba Gradis. V tem času je klub dosegel nemajhne uspehe, predvsem po zaslugi prve moške ekipe, ki je v tem času dosegla svoj največji uspeh z osvojitvijo prvega mesta na tekmovanju državnih viceprvakov v Regensburgu (ZRN), dva člana kegljaškega kluba Gradis, Dare Bizjak in Albin Juvančič, pa sta stalna člana jugoslovanske kegljaške reprezentance. Letna volilna skupščina je bila 16. aprila.

Prvi izmed poročevalcev je imel besedo predsednik kluba dr. Stane Uhan. Uvodoma je dejal, da je kegljaški klub Gradis od leta 1950 dalje dosegal izjemne uspehe, tako v moški, kot tudi v ženski konkurenci. Moška vrsta je osvojila 12 naslovov republiških prvakov in pet naslovov državnih prvakov, kar je pomenilo tudi potegovanje za naslov najboljšega kegljaškega moštva v Evropi. Ženska vrsta pa je osvojila 11 naslovov republiških prvakin in dva državna naslova.

Ob teh moštvenih uspehih so članice in člani kegljaškega kluba Gradis dosegli visoke in najvišje uvrstitve v igrah posameznikov in parov, tako v Sloveniji, kot v Jugoslaviji in v mednarodnih tekmovanjih.

Po besedah tov. Uhana dobri rezultati izhajajo iz naslednjih osnov:

- lastnega kegljišča z bifejem,
- zavzetih in usposablajočih se tekmovalcev in dobrih odnosov med njimi in iz
- finančne podpore Gradisa in zveze telesno kulturnih pskupnosti.

Vodstvo kluba, ki ga predstavlja izvršni odbor, na nobenem od navedenih področij ni imelo lahkega dela. Sestajal se je po potrebi in reševal najbolj pereče probleme.

Kegljišče in stranski prostori kegljaškega kluba Gradis so dobro urejeni. Imajo nove keglje z vrvicami, nove krogle in naletno stezo. Za upati je, da se bodo tudi na tem kegljišču, ki velja za težkega, približali magični meji tisoč podrtih kegljev na 200 lučajev.

Po težavah, ki jih je klub v preteklo ime z delovanjem bifeja, so sedaj razmere v tem delu kegljišča dobro urejene, kar dokazuje dobro počutje tekmovalcev in drugih obiskovalcev. Bife hkrati precej prispeva k pokrivanju stroškov delovanja kluba.

Tudi v kegljaškem klubu Gradis predstavljajo finance velik problem, ki ga izvršni odbor le s težavo rešuje in nenehno spreminja rdeče številke v črne in obratno. Na eni strani vodstvo kluba prepričuje pa tudi prosi tekmovalce, naj, kar se da, racionalno uporabljajo sredstva kluba, po drugi strani pa se zaveda, da tekmovalci v sezoni žrtvujejo ves prosti čas za kegljanje.

Zato je predsednik kluba dr. Uhan predlagal, da bi se morali dogovoriti za dvoje:

1. da se bomo trudili doseči še boljše uspehe kot doslej. Potegovali se bomo za najvišji naslov v Jugosla-

Predsednik KK Gradis Stane Uhan je podelil spominske vaze članom prve moške ekipe, ki je osvojila republiški naslov. Albin Juvančič je prejel tudi priznanje KZS, kot najboljši slovenski kegljač v lanski sezoni

viji in neskomno tudi v Evropi in, da bomo najodgovornejši delavci v klubu poskrbeli za take razmere, ki bodo omogočale vrhunske dosežke.

Za boljše delovanje kluba in za doseganje še večjih uspehov je treba rešiti nekaj vprašanj in sicer:

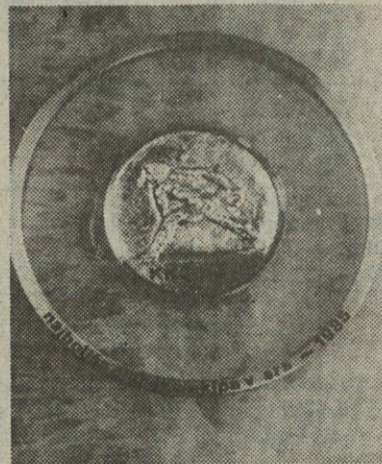
1. V večji meri kot doslej bo treba vključiti športne delavce v naših tozdih v organizirano športno dejavnost v Gradisu v prid povečanja obsega rekreativnega kegljanja, še zlasti med najmlajšimi delavci Gradisa in tega kraja. Gre za zdrav duh v zdravem telesu.

2. Še bolj bomo morali sodelovati v okviru zelo razvejane delegatskega sistema v telesnokulturnih inštitucijah in skupnostih v matični občini in širše.

3. Storili bomo vse, da vsaj obdržimo nivo sodelovanja in seveda predvsem podpiranja kolektiva Gradisa in njegovega vodstva v prid delovanja in doseganja še boljših rezultatov KK Gradis.

● Skupščina je izvolila nov izvršni odbor kluba. Predsednik kluba bo tudi v prihodnje dr. Stane Uhan, podpredsednik pa Franc Hočevnar.

Na koncu so člani prvega moštva in njihov trener prejeli priznanje za osvojevo republiško prvenstvo. Priznanja jim je v imenu kluba podelil dr. Stane Uhan. Predstavniki Kegljaške zveze Slovenije pa je kapetanu moške ekipe Daretu Bizjaku podelil priznanje, ki ga je KZS podelila kegljaškemu klubu Gradis, kot najuspešnejšemu moštvu v Sloveniji v preteklem letu. Priznanje je prejel tudi Albin Juvančič, kot najuspešnejši slovenski tekmovalc v preteklem letu. C. P.

Priznanje, ki ga je Kegljaška zveza Slovenije podelila moštvu KK Gradis, kot najboljši članski ekipi v letu 1985

V spomin

Albert Pavlin

Tiho in skromno, kot je živel, je tudi odšel. Vsem nam je težko ob spoznanju, da je moral oditi sredi svoje največje ustvarjalnosti in da je tako nepričakovano hitro zapustil družino, sodelavce in prijatelje.

Albert se je rodil 13. septembra 1937 v Podbeli. V Gradisovo gradbeno enoto Koper je prišel leta 1975. Kot izkušen delovodja je delal pri najzahtevnejših projektih v Kopru in okolici.

Alberta zelo pogrešamo, še bolj pa ga seveda pogreša njegova družina in sorodniki.

Sodelavci tozda
GE Koper

GRADISOV VESTNIK je glasilo delavcev delovne organizacije GIP GRADIS. Izdaja ga Odbor za informacije v sestavi: predsednica Karolina Vodopivec, člani Štefan Rac, Sonja Gračanič, Ludvik Rudolf, Miranda Cattonaro in tajnik Gojmir Bernot.

Glavni in odgovorni urednik Cveto Pavlin. Tehnični urednik Matija Krnc. Člani uredniškega odbora: Milenko Nikić, Vesna Gregorič, Ludvik Rudolf, Vlado Ferbici, Vinko Damjan, Jani Klančar, Aleksander Bojanič in Tatjana Savinšek.

Tiska tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naklada 8.800 izvodov.

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134 a, 61000 Ljubljana. Telefon (061) 441-422 int. 232 in 220.

Letne igre bodo 14. junija

Leto je že naokoli in naši športniki so se že začeli pripravljati za nastope na 32. letnih športnih igrah Gradisa. Igre bo organiziral tozd GE Koper in sicer v soboto 14. junija. Pričakujejo, da se bodo prijaviili vsi tozdi (lansko leto so na igrah v Ljubljani manjkali le Ravenčani), ter da se bo zbralo čez 800 športnikov.

Tudi letos se bodo pomerili v sedmih panogah. V štirih bodo nastopile moške in ženske ekipe in sicer v odbojki, streljanju, kegljanju in namiznem tenisu, v treh panogah pa bodo nastopili samo moški in sicer v šahu, balinanju in malem nogometu.

Nasvidenje v Kopru!

C. P.

Nagradna križanka

13. maja smo izžrebali nagrajence aprilске križanke. Precej je bilo nepravilnih rešitev, pravilna pa je takšna: plemstvo, reditelj, tangente, Edi, Eda, Nen, Levi, kos, lira, erar, opikanec, polopice, eroti, rasistka, rum, ruk, mena, GM, otrkavanje, krak, kreoli, dir, rata, odaliska, predel, mit, Gould, Fabri, etuda, Rea, tein, teran, Sal, konak, var, kri, krila.

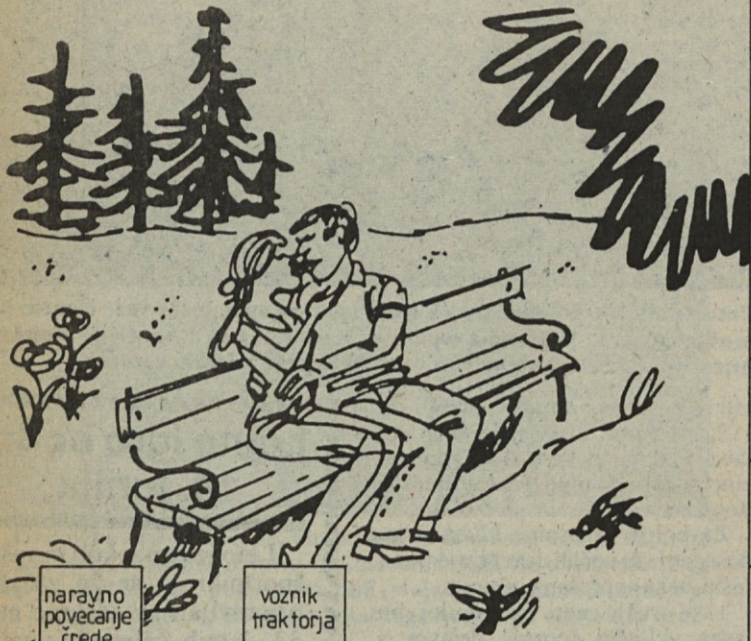
Nagrajenci v tem mesecu so:

1. nagrada — Stane Simeonov, tozd GE Jesenice (700 din)
2. nagrada — Nevenka Novak, tozd GO Ljubljana (600 din)
3. nagrada — Cvetka Ponikvar, tozd SPO Ljubljana (500 din)
4. nagrada — Ani Vončina, tozd GE Celje (400 din)
5. nagrada — Milena Bergant tozd GO Ljubljana (300 din)

Dobitnikom čestitamo!

Rešitve križanke iz majske številke pošljite do 10. junija na naslov: GIP Gradis, Šmartinska 134 a, Uredništvo Gradisovega vestnika — Nagradna križanka.

NAGRADNA KRIŽANKA

						nizo- zemska	parni sesalnik	majhna živalca, mrčes	narodna banka	skandi- navski drobiž	madžarski šahovski vele- mojster	del stadiona	pobudnik
						6. in 25 crka v abecedi			vodne živali igralec mineo				
						obža- lovanje				znamka dezodo- ranta			
						pod				vzdevek oliverja mlakarja iztrošenost stroja			
	narayno povečanje črede		voznik trak torja			šlonova čekana					ivo andrič jezero med ZDA in kanado		
				anton marti	koper	radij splošni jezik starih grkov			sladek sok iz sadja veznik				
					loščilo				 ognnjalo j. ameriskih indijancev ako				
					makedon. kolo središče vrtenja			najeto letalo natrij					
				kraj v italiji v bližini trsta						tantal		indijanski čoln	latinsko ime za rastlino janež
				prizor na odru špica pri kolesu					kazalni zaimek	prebivalka irske cankar			
					finsko m. ime čud., temp- erament			sloviti italijan. slikar					
						 	gojenci oficirske šole	letala nekdanji predsed- nik ZDA (harry)					
						toplice pri padovi	kutina			100 m ² nemško on		united states (kratica)	
							zgodovin. sfavba v puli rusko me- sto ob ust- ju dona					avari	vplinaso stanje spreme- njena tekocina tovarna avtomobilov v mariboru
												del prsta	
										do, re, mi, ? , so, la, ti, do		krogla	
												neprije- ten obcutek	
												značilen predsta- vnik kake vrste	
							lovski ali ribiški plen						
